

ΕΥΑΘ Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.
ΕΓΝΑΤΙΑ 127 – 546 35 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – ΤΗΛ. 2310966600 – FAX 2310969400

ΤΕΥΧΟΣ 4ο

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

του Έργου:

«Α΄ Ομάδα επειγόντων έργων αποχέτευσης έτους 2026»

Προϋπολογισμός:

4.800.000,00€ (χωρίς Φ.Π.Α.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΟ 1: ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ.....	4
ΑΡΘΡΟ 2: ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ	4
ΑΡΘΡΟ 3: ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	5
ΑΡΘΡΟ 4: ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.....	5
ΑΡΘΡΟ 5: ΈΓΓΡΑΦΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΚΑΙ ΣΕΙΡΑ ΙΣΧΥΟΣ	6
ΑΡΘΡΟ 6: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	7
ΑΡΘΡΟ 7: ΣΥΜΒΑΣΗ - ΈΝΑΡΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	7
ΑΡΘΡΟ 8: ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ - ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ - ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ	7
ΑΡΘΡΟ 9: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	10
ΑΡΘΡΟ 10: ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ	10
ΑΡΘΡΟ 11: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΈΡΓΟΥ (Π.Π.Ε.)	10
ΑΡΘΡΟ 12: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΟΣ ΤΟΥ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ-ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ	10
ΑΡΘΡΟ 13: ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΝΕΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΤΙΜΕΣ - ΝΕΕΣ ΤΙΜΕΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	10
ΑΡΘΡΟ 14: ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	11
ΑΡΘΡΟ 15: ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΗ Ή ΑΛΛΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ	12
ΑΡΘΡΟ 16: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ	12
ΑΡΘΡΟ 17: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΤΥΠΩΝ, ΚΛΠ.....	12
ΑΡΘΡΟ 18: ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	12
ΑΡΘΡΟ 19: ΥΛΙΚΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΗ – ΦΥΛΑΞΗ ΥΛΙΚΩΝ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	13
ΑΡΘΡΟ 20: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΩΝ ΈΡΓΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	14
ΑΡΘΡΟ 21: ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ)	15
ΑΡΘΡΟ 22: ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ - ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	16
ΑΡΘΡΟ 23: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ (Ο.Κ.Ω.)	17
ΑΡΘΡΟ 24: ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ – Άλλοι ΕΡΓΟΛΗΠΤΕΣ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	18
ΑΡΘΡΟ 25: ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΑ-ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΑ	19
ΑΡΘΡΟ 26: ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΝΥΚΤΕΡΙΝΕΣ ΩΡΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΕΣ ΗΜΕΡΕΣ. ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ.....	21
ΑΡΘΡΟ 27: ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΈΡΓΩΝ.....	22
ΑΡΘΡΟ 28: Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών και λοιπών Διατάξεων	22
ΑΡΘΡΟ 29: ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ - Σήμανση	22
ΑΡΘΡΟ 30: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ*	24
ΑΡΘΡΟ 31: ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΈΡΓΩΝ	31
ΑΡΘΡΟ 32: ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΑ.....	34
ΑΡΘΡΟ 33: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ -ΈΛΕΓΧΟΙ	35
ΑΡΘΡΟ 34: ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΛΟΓΩ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ, ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ	37
ΑΡΘΡΟ 35: ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	38
ΑΡΘΡΟ 36: ΒΛΑΒΕΣ – ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΈΡΓΟΥ	38
ΑΡΘΡΟ 37: Έκπτωση Αναδόχου	39
ΑΡΘΡΟ 38: ΠΑΡΑΛΑΒΗ - ΧΡΟΝΟΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΣ	39
ΑΡΘΡΟ 39: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΥΛΙΚΩΝ	41
ΑΡΘΡΟ 40 ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ	42
ΑΡΘΡΟ 41: ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ.....	42
ΑΡΘΡΟ 42: ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΙΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΜΗΤΡΩΟ ΤΩΝ ΈΡΓΩΝ	42

Άρθρο 43: ΛΗΨΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	44
Άρθρο 44: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗΣ	44
Άρθρο 45: ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ - ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	44
Άρθρο 46: ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.....	44
Άρθρο 47: ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΌΡΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΩΝ ΈΡΓΩΝ	45
Άρθρο 48: ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ	45
Άρθρο 49: ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΕΧΕΜΥΘΕΙΑΣ.....	46

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: Πιστώσεις ΕΥΑΘ Α.Ε.

ΤΕΥΧΟΣ 4

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1: Είδος και θέση του έργου

Αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι η εκτέλεση του έργου: **«Α' Ομάδα επειγόντων έργων αποχέτευσης έτους 2026»**.

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των **4.800.000,00** ευρώ χωρίς ΦΠΑ (24%).

Η εργολαβία έχει σαν αντικείμενο την εκτέλεση Επειγόντων Έργων Αποχέτευσης (κατασκευή τμημάτων αγωγών ανοικτών ή κλειστών σωληνωτών, κατασκευή φρεατίων επισκέψεως και υδροσυλλογής κλπ.), την κατασκευή Ιδιωτικών Διακλαδώσεων για τη σύνδεση των ακινήτων με το δίκτυο υπονόμων, καθώς και την κατασκευή Επεκτάσεων του Δικτύου Αποχέτευσης με Επίσπευση και συμμετοχή Τρίτων στη Δαπάνη, καθώς και την εσωτερική επισκευή – αποκατάσταση αγωγών ύδρευσης χωρίς τη διενέργεια ανοιχτής εκσκαφής.

Τα επειγόντα έργα δεν είναι συγκεκριμένα στο στάδιο σύνταξης της παρούσας μελέτης και θα δίνονται στον Ανάδοχο κατά τη διάρκεια της εργολαβίας με **Πίνακες Εκτελεστών Έργων**, οι οποίοι θα εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Όσον αφορά στην κατασκευή των Ιδιωτικών Διακλαδώσεων για τη σύνδεση των ακινήτων με το δίκτυο υπονόμων και των Επεκτάσεων του Δικτύου Αποχέτευσης με Επίσπευση και συμμετοχή Τρίτων στη Δαπάνη θα δίνονται στον Ανάδοχο **Πίνακες Αιτημάτων**, οι οποίοι θα εγκρίνονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου.

Ας σημειωθεί ότι το υλικό των σωλήνων ποικίλει κατά περίπτωση.

Η φύση της εργολαβίας επιτρέπει να μεσολαβήσουν και χρονικά διαστήματα στα οποία ο εργολάβος ενδέχεται να παίρνει αυξημένο ή μειωμένο αριθμό εντολών ή να μη παίρνει εντολές εκτελέσεως, οπότε αυτός υποχρεούται να ανταποκριθεί αναλόγως.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει οποιοδήποτε έργο για το οποίο θα του δοθεί η σχετική εντολή σε οποιαδήποτε θέση στις περιοχές επιχειρησιακής δραστηριότητας της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Οι περιλαμβανόμενες στην παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων πάσης φύσεως διατάξεις αφορούν στην περιγραφή και διατύπωση των ειδικών όρων σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να εκτελεστούν τα διαλαμβανόμενα στη σύμβαση έργα.

Άρθρο 2: Αρχική συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας

Η αρχική χρηματική αξία της σύμβασης είναι το συνολικό ποσό του Προϋπολογισμού Δημοπράτησης (Δαπάνη Εργασιών, ΓΕ και ΟΕ, απρόβλεπτα, αναθεώρηση και απολογιστικά ΑΕΚΚ κ.λπ.), μειωμένο κατά το ποσοστό της έκπτωσης που πρόσφερε ο Ανάδοχος.

Άρθρο 3: Συμβατικές τιμές του έργου

Συμβατικές τιμές του έργου είναι οι τιμές μονάδος του Τιμολογίου Δημοπράτησης, μειωμένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό έκπτωσης που προσέφερε ο Ανάδοχος και αυξημένες κατά το ποσοστό εργολαβικού οφέλους και των γενικών εξόδων του αναδόχου.

Άρθρο 4: Ισχύουσες διατάξεις

- 4.1. Ο Κανονισμός της ΕΥΑΘ Α.Ε. περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας ανεξαρτήτως ποσού, όπως εγκρίθηκε δυνάμει της υπ' αριθ. 46/2025 απόφασης του Δ.Σ. της ΕΥΑΘ Α.Ε. και ισχύει (Κανονισμός Εκτέλεσης).
- 4.2. Ο ν. 4412/2016 «*Δημόσιες Συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)*», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, τα όργανα και οι διαδικασίες που προβλέπονται σ' αυτόν ως και οι σχετικές αποφάσεις του ΔΣ της ΕΥΑΘ Α.Ε., συμπληρωματικά κατ' άρθρο 48 του Κανονισμού Εκτέλεσης.
- 4.3. Ο ν. 4903/2022 «*Πρότυπες προτάσεις για έργα υποδομής και λοιπές επείγουσες διατάξεις*».
- 4.4. Ο ν. 4914/2022 «*Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας "Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε." και άλλες διατάξεις*».
- 4.5. Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος (ΚΤΣ – 2016) που εγκρίθηκε με την αρ. πρωτ. Γ.Δ.Τ.Υ./οικ. 3328/12.05.2016).
- 4.6. Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Χαλύβων Οπλισμού Σκυροδέματος 2008 (Κ.Τ.Χ. 2008) που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ1416/Β/17-07-2008 και διορθώθηκε με το ΦΕΚ 2113/Β/13.10.2008.
- 4.7. Ο Ελληνικός Κανονισμός για τη μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα που εγκρίθηκε με την Δ17α/116/4/ΦΝ 429/18.10.2000 (ΦΕΚ 1329Β/06.11.00) Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ και συμπληρώθηκε με την απόφαση Δ17/α/32/10/Φ.Ν.429/20.02.2004 (Β' 447) και Δ17α/78/4/ΦΝ 429/21-4-2005 (Β'/576) όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ17α/01/45/ΦΝ429/3.3.2010 του Υπουργείου ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. και ισχύει σήμερα.
- 4.8. Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός 2000, που εγκρίθηκε με την Δ17α/141/3/ΦΝ 275/15.12.99 (ΦΕΚ 2184Β/20.12.99) Υπουργική Απόφαση ΥΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ17α/10/44/ΦΝ275/3.3.2010 του Υπουργείου ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. και ισχύει σήμερα.
- 4.9. Ο Νέος Οικοδομικός Κανονισμός (ΝΟΚ) Ν. 4067/2012 (ΦΕΚ 79 Α').
- 4.10. Τα συμβατικά στοιχεία (σχέδια, τεύχη κλπ.) του επομένου άρθρου 5 της παρούσας.
- 4.11. Το π.δ. 778/1980 (ΦΕΚ 193 Α') περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.
- 4.12. Το π.δ. 447/1975 (ΦΕΚ 142 Α') περί ασφαλείας των, σε οικοδομικές εργασίες, ασχολουμένων μισθωτών.
- 4.13. Το π.δ. 1073/1981(ΦΕΚ 260 Α') περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών κλπ.
- 4.14. Ο ν. 1430/1984 (ΦΕΚ 49 Α') που αποτελεί την κύρωση της 62ης Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά στις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία και ρύθμιση

θεμάτων που έχουν άμεση σχέση με αυτή.

- 4.15. Ο ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α') «Κύρωση του κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων».
- 4.16. Το π.δ. 305/1996 (ΦΕΚ 212 Α') ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ.
- 4.17. Η υπ' αριθ. 433/19/22.09.2000 (ΦΕΚ 1176 Β') Απόφαση (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ «Καθιέρωση του φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου».
- 4.18. Οι κανονισμοί εγκαταστάσεων και θερμομόνωσης κτιρίων.
- 4.19. Οι αποφάσεις του ΔΕΔΔΗΕ και των συναφών ρυθμιστικών Αρχών και Φορέων.
- 4.20. Οι τοπικές δεσμεύσεις (Αρχαιολογική, Δασική Υπηρεσία, γειτνίαση με αγωγούς και κολώνες της Δ.Ε.Η, κλπ.).
- 4.21 Η ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312 Β') «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), όπως καθορίζονται στη διευκρινιστική Εγκύκλιο (Αριθ. Πρωτ. ΥΠΕΚΑ: οικ. 4834/25.01.2013 - Κοινοποίηση Εγκυκλίου Ε12/2013 από ΥΠ.ΑΝ. με αριθ. Πρωτ.:Δ17α/50/2/ΦΝ 444.1/27/03/2013)».
- 4.22 Ο ν. 4601/2019 (Α' 44) «Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις».
- 4.23 Η ΚΥΑ οικ. 60967 ΕΞ 2020 (Β'2425/18.06.2020) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημόσιων Συμβάσεων δυνάμει του Ν.4601/2019» (Α'44).
- 4.24 Η ΚΥΑ 63446/2021 (Β'2338/02.06.2020) «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων».
- 4.25 Η ΚΥΑ 52445 ΕΞ2023 (ΦΕΚ Β' 2385/12.04.2023) «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς» και η υπ' αριθμ. 78366ΕΞ2023/ΥΠΟΙΚ/19.05.2023 Εγκύκλιος.
- 4.26 Οι λοιπές γενικώς αποδεκτές στην Ελλάδα απαιτήσεις των εν ισχύ κανονισμών για τα υλικά και τις επιμέρους κατασκευές και εργασίες του έργου.

Άρθρο 5: Έγγραφα της σύμβασης του έργου και σειρά ισχύος

- 5.1** Τα συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας και η σειρά ισχύος τους σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων καθορίζονται στη διακήρυξη του έργου. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των εγγράφων της σύμβασης επικρατέστερο είναι το προηγούμενο κατά σειρά στον πίνακα αυτόν.
- 5.2** Σε περίπτωση τυχόν ασυμφωνίας στο περιεχόμενο ενός και του αυτού από τα συμβατικά στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου 5.1. του παρόντος άρθρου η τελική επιλογή θα ανήκει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί αναντίρρητα σε αυτήν, χωρίς να δικαιούται να προβάλλει οποιαδήποτε απαίτηση για αποζημίωση, από αυτήν την αιτία.

Άρθρο 6: Προϋπολογισμός του έργου

Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των **5.952.000,00€** (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ) από τα οποία τα **3.800.352,00€** αποτελούν την αξία των εργασιών (συμπεριλαμβανομένου των γενικών εξόδων και του εργολαβικού οφέλους), ενώ προστίθενται **570.052,80€** για απρόβλεπτα, **380.035,20€** για αναθεώρηση, **42.000,00€** για απολογιστικά (αρχαιολογία, ΑΕΚΚ, κ.λπ.), **7.560,00€** για ΓΕ & ΟΕ απολογιστικών και **1.152.000,00€** για ΦΠΑ.

Άρθρο 7: Σύμβαση - Έναρξη εργασιών

7.1 Από την έγγραφη πρόσκληση στον μειοδότη για την υπογραφή της σύμβασης, υποχρεούται αυτός να προσέλθει μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται στη Διακήρυξη για την υπογραφή της σύμβασης, προσκομίζοντας τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης και όσα προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη.

Περαιτέρω, πριν την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23.08.2007 (Β' 1673) «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν. 3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.3414/2005».

7.2 Οι εργασίες κατασκευής του έργου, θεωρούνται ότι αρχίζουν με την πρώτη έγγραφη εντολή που θα δοθεί από την Εταιρεία στον ανάδοχο. Ειδικότερα, για τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες του έργου, προσκομίζονται επικυρωμένα αντίγραφα κυριότητας (άδειες κυκλοφορίας, τιμολόγια αγοράς κλπ) για τα ιδιόκτητα και μισθωτήρια συμβόλαια γι' αυτά που δεν ανήκουν στην κυριότητά του κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18 της παρούσης Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.

7.3 Διευκρινίζεται ότι δεν πρόκειται για ένα ενιαίο έργο και η εκτέλεσή του θα γίνεται με εντολές εκτέλεσης εργασιών.

7.4 Άμεσα ο εργολάβος οφείλει να προβαίνει στην έναρξη της εκτέλεσης των υποδεικνυόμενων εργασιών της εντολής διαθέτοντας πάντοτε τον απαιτούμενο αριθμό μέσων και συνεργείων, ώστε η εργασία να τελειώνει γρήγορα και μέσα στην τακτή προθεσμία που καθορίζεται από την ΕΥΑΘ Α.Ε.

Άρθρο 8: Προθεσμίες - υπέρβαση προθεσμιών - ποινικές ρήτρες

Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία που θα δοθεί γραπτώς η πρώτη εντολή στον ανάδοχο. Οι προθεσμίες της σύμβασης, συνολική και τμηματικές, είναι αποκλειστικές και αρχίζουν με την υπογραφή της.

Τμηματικές προθεσμίες:

Ως ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες θεωρούνται οι προθεσμίες που καθορίζονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία με τις εκάστοτε εντολές εκτελεστέων έργων και αρχίζουν από την παράδοση των εντολών στον Ανάδοχο (Πίνακες).

Οι απαιτούμενες ιδιωτικές διακλαδώσεις θα γίνονται μέσα στον χρόνο που ορίζεται σε κάθε εντολή (πίνακας) εκτελεστέου έργου.

Ο Ανάδοχος οφείλει με δική του μέριμνα να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την έκδοση των αδειών εκσκαφής και τις ενημερώσεις από του Ο.Κ.Ω. Για την ενημέρωση των σχεδίων από τους διάφορους Ο.Κ.Ω., δίνεται προθεσμία δύο (2) εργάσιμων ημερών, από την ημέρα που ο

Ανάδοχος θα λάβει τη σχετική έγγραφη εντολή, ώστε να υποβάλλει αίτημα προς τον αρμόδιο Ο.Κ.Ω. Το εν λόγω αίτημα του αναδόχου προς το αρμόδιο Ο.Κ.Ω. θα κοινοποιείται υποχρεωτικά, εκτός των άλλων, στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Ως εκ της φύσεως της εργολαβίας ενδέχεται ο Ανάδοχος να λαμβάνει αυξημένο, ή μειωμένο αριθμό επεκτάσεων ή και να μη λαμβάνει καθόλου εντολή για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Για την τήρηση των παραπάνω προθεσμιών ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει περισσότερα του ενός συνεργεία και περισσότερες από μία βάρδιες σε κάθε συνεργείο, τον απαραίτητο μηχανολογικό εξοπλισμό και ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό ετοιμότητας για τα συνεργεία του.

Για την παράταση των προθεσμιών του έργου εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του Κανονισμού Εκτέλεσης. Όσον αφορά στην παράταση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών, αυτή θα δίνεται με απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (παρ. 4 του άρθρου 16).

Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η συνολική προθεσμία, αλλά υπάρχει υπέρβαση με υπαιτιότητα του Αναδόχου, η ΕΥΑΘ Α.Ε. έχει δικαίωμα να προβεί στην κατασκευή του καθυστερούμενου έργου, είτε με τα συνεργεία του, είτε με άλλη εργολαβία σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου, και να επιβάλει στον Ανάδοχο ποινική ρήτρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του Κανονισμού Εκτέλεσης και συγκεκριμένα:

Για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής εγκεκριμένης προθεσμίας επιβάλλεται στον Ανάδοχο ποινική ρήτρα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε δέκα τοις εκατό (10%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου. Ως μέση ημερήσια αξία, νοείται το πηλίκο της αξίας της σύμβασης δηλαδή του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς τον ΦΠΑ, προς την εγκεκριμένη προθεσμία του έργου δηλαδή την αρχική συνολική προθεσμία και όλες τις παρατάσεις που έχουν εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα του Αναδόχου.

Οι ποινικές ρήτρες, που επιβάλλονται για την υπέρβαση της εγκεκριμένης συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου συντάσσει, με τη συνδρομή των επιβλεπόντων, κάθε εξάμηνο, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου και τα σημαντικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατασκευή του, τις οποίες αποστέλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΑΘ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 7 του Κανονισμού Εκτέλεσης, καθώς επίσης, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 9 του ίδιου Κανονισμού κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, κάθε εξάμηνο, να συντάσσει και να στέλνει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, συνοπτικές ανακεφαλαιωτικές εκθέσεις για την πορεία του έργου.

Ακολουθεί η ενδεικτική μορφή του πίνακα για την εύρυθμη παρακολούθηση των έργων.

Άρθρο 9: Ετοιμότητα του αναδόχου

Επισημαίνεται ότι η εργολαβία περιλαμβάνει κάθε φύσεως σποραδικές επεμβάσεις μικρής εκτάσεως, σύμφωνα με τα αντίστοιχα άρθρα του τιμολογίου, οι οποίες είναι επείγουσας φύσεως και απαιτείται άμεση ετοιμότητα του αναδόχου για την εκτέλεση των εργασιών.

Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμία συμπληρωματική αποζημίωση, πέραν των τιμών του τιμολογίου, για την άμεση ετοιμότητα που οφείλει να έχει. Ομοίως δεν δικαιούται καμία αποζημίωση σε περίπτωση που δεν λαμβάνει εντολές εκτελέσεως έργων.

Άρθρο 10: Προκαταρκτικές εργασίες - Χρονοδιάγραμμα κατασκευής

Ως χρονοδιάγραμμα του έργου θεωρούνται οι εντολές των εκτελεστέων έργων της εργολαβίας που θα δίδονται στον Ανάδοχο. Η σειρά εκτέλεσης των επιμέρους έργων εκάστης εντολής καθορίζεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία (με βάση τις ανάγκες της ΕΥΑΘ ΑΕ) σε συνεργασία με τον Ανάδοχο, με βάση το χρονοδιάγραμμα που υποβάλλει προς έγκριση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της εντολής του πίνακα εκτελεστέων έργων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Στο χρόνο αποπεράτωσης της κάθε εντολής πρέπει να γίνονται και οι εργασίες ακύρωσης των αντικατεστημένων τμημάτων αγωγών, πλακοστρώσεις, ασφαλτοστρώσεις, τσιμεντοστρώσεις κτλ.

Άρθρο 11: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Άρθρο 12: Περιεχόμενα των τιμών μονάδος του τιμολογίου-δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο

Οι συμβατικές τιμές μονάδος του ισχύοντος τιμολογίου αναφέρονται σε εργασίες, πλήρως και καλότεχνα περαιωμένες σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης και τους κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης. Στις τιμές αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αναφέρονται στους γενικούς όρους του τιμολογίου και στα λοιπά συμβατικά στοιχεία του έργου, καθώς επίσης και στον Κανονισμό Εκτέλεσης.

Οι τιμές αυτές, προσαυξημένες κατά το προβλεπόμενο ποσοστό γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του Αναδόχου περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες εργασίες για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή του έργου και καλύπτουν όλες τις δαπάνες του αναδόχου, άμεσες και έμμεσες και αποτελούν πλήρη αποζημίωση του αναδόχου για την κατά τα ανωτέρω εκτέλεση των εργασιών.

Για τα χορηγούμενα από την Εταιρεία προς ενσωμάτωση υλικά δεν προβλέπεται η καταβολή οποιασδήποτε αποζημίωσης ή ανταλλάγματος στον ανάδοχο. Το αυτό ισχύει και για τις ενέργειες άρσης υδραυλικών υλικών.

Ο ΦΠΑ δεν συμπεριλαμβάνεται στις τιμές του τιμολογίου της μελέτης.

Άρθρο 13: Αυξομειώσεις εργασιών – Νέες εργασίες - Σύνθετες τιμές - νέες τιμές μονάδας

Ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να συνάπτει, σύμβαση συμπληρωματικών εργασιών με τον ανάδοχο του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Για την πληρωμή των διαφόρων συμβατικών εργασιών θα εφαρμόζονται υποχρεωτικά απευθείας οι σύνθετες τιμές του τιμολογίου, εφόσον υπάρχουν αυτές. Αποκλείεται να γίνει δεκτό από την ΕΥΑΘ Α.Ε. αίτημα του Αναδόχου για αναλυτική επιμέτρηση και πληρωμή εργασιών, λόγω τοπικών δυσχερειών ή άλλων λόγων (κυκλοφοριακών, κλπ).

Για τις αυξομειώσεις εργασιών - νέες εργασίες θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 24 του Κανονισμού Εκτέλεσης. Προκειμένου να εκτελεσθούν εργασίες που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη ή δεν προβλέπονται στο εγκεκριμένο τιμολόγιο του έργου, ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών (Α.Π.Ε.) θα συνοδεύεται από Πρωτόκολλο Κανονισμού Μονάδων Νέων Εργασιών (Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.) Στην περίπτωση κατά την οποία στο αναλυτικό τιμολόγιο δεν υπάρχουν παρόμοιες ή ανάλογες τιμές εγκεκριμένων εργασιών, τότε εφαρμόζονται οι τιμές των εγκεκριμένων τιμολογίων του Υ.ΜΕ.

Ειδικότερα, για την περίπτωση που απαιτηθούν επείγουσες πρόσθετες εργασίες θα εφαρμοστούν, επιπλέον, και οι διατάξεις του άρθρου 23 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Άρθρο 14: Απολογιστικές εργασίες

Ο Ανάδοχος, όταν του δοθεί ειδική εντολή από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και αναγκαίες απολογιστικές εργασίες, μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο 15% της αξίας της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ. Στο ποσό αυτό, περιλαμβάνεται σωρευτικά και η αξία πρόσθετων επειγουσών και απρόβλεπτων εργασιών. Χωρίς δε, την έκδοση της εντολής αυτής, δεν είναι νόμιμη η πληρωμή της δαπάνης των απολογιστικών εργασιών.

Στις εργασίες που εκτελούνται απολογιστικά καταβάλλεται στον Ανάδοχο και περιλαμβάνεται στην πιστοποίηση η πραγματική δαπάνη που προκύπτει, σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών. Η δαπάνη αυτή δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας. Καταβάλλεται επίσης στον ανάδοχο το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος του αναδόχου, όπως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Στο ποσοστό αυτό εφαρμόζεται η έκπτωση της δημοπρασίας.

Σε κάθε περίπτωση απολογιστικής εκτέλεσης εργασιών τηρείται ειδικό ημερολόγιο στο οποίο καταγράφονται καθημερινά το απασχολούμενο προσωπικό κατά ειδικότητα, μηχανήματα ή άλλα μέσα, τα εισκομιζόμενα υλικά και καύσιμα, οι εκτελούμενες εργασίες περιγραφικά και κατά θέση του έργου και κάθε άλλο στοιχείο για την τεκμηρίωση της ορθολογιστικής διαχείρισης των μέσων, των υλικών και της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού. Τα ηλεκτρονικά αποσπάσματα του ημερολογίου αυτού συνοδεύουν τους απολογισμούς των έργων και τίθενται υπόψη της επιτροπής παραλαβής. Μετά την έναρξη της καθημερινής εργασίας παραδίδεται στον εκπρόσωπο της διευθύνουσας υπηρεσίας ειδικό δελτίο που περιλαμβάνει ονομαστική κατάσταση του απασχολούμενου προσωπικού και κατάσταση των μηχανημάτων.

Η απολογιστική δαπάνη διαχείρισης των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) των προϊόντων εκσκαφής, πληρώνεται βάσει πραγματικών παραστατικών (τιμολόγια), με την προσαύξηση ΓΕ και ΟΕ 18%.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση εξάντλησης της δαπάνης των απολογιστικών εργασιών (πλην αυτών που αφορούν αρχαιολογικές σωστικές εργασίες), σύμφωνα με το παρόν, πιθανή απαίτηση για επιπλέον δαπάνες θα καλύπτεται από το ποσό των απρόβλεπτων δαπανών.

Άρθρο 15: Εργασίες που εκτελούνται από τον εργοδότη ή άλλους αναδόχους

Ο Εργοδότης έχει δικαίωμα να εκτελεί εργασίες που περιέχονται στην εργολαβία με άλλους αναδόχους ή κατασκευαστές ή και αυτός ο ίδιος. Στις περιπτώσεις αυτές ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για ζημιές ή διαφυγόντα κέρδη. Διευκρινίζεται δε ότι σαν εργασία νοείται και μέρος εργασίας για το οποίο είναι υποχρεωτική η συνεργασία του Αναδόχου με τον Εργοδότη ή με τους άλλους Αναδόχους ή κατασκευαστές. Παραδείγματος χάριν, μπορεί ο Εργοδότης να προβαίνει με δικά του μέσα σε αποκατάσταση βλάβης και ο Ανάδοχος, εφόσον του ζητηθεί, είναι υποχρεωμένος να παρέχει μηχανήματα, προσωπικό, υλικά, κλπ. ή να εκτελεί συμπληρωματικές των εργασιών του εργοδότη εργασίες αποζημιούμενος με τις αντίστοιχες τιμές του τιμολογίου.

Εργασίες που δεν προβλέπονται από τη μελέτη αλλά είναι σχετικές με το έργο, δύναται ο εργοδότης να τις εκτελεί με δικά του συνεργεία είτε με αυτεπιστασία, είτε και με τρίτους, ο δε ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει την εργασία τους, επιτρέποντας σ' αυτούς την απαραίτητη χρήση εγκαταστάσεων του, χωρίς καμία αξίωση για αποζημίωση και μόνον εφόσον οι εργασίες της εργολαβίας του απαιτούν τη διατήρησή τους στο εργοτάξιο.

Άρθρο 16: Τεχνικές προδιαγραφές

Ισχύουν πλην των προδιαγραφών της σύμβασης, οι Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.Τ.Ε.Π.) ή όπου δεν υπάρχουν ΕΤΕΠ ισχύουν οι Προσωρινές Εθνικές Προδιαγραφές (ΠΕΤΕΠ) ή οι αντίστοιχες Ευρωπαϊκές Προδιαγραφές (EN, ISO, κ.λπ.).

Άρθρο 17: Εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων, τύπων, κλπ.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση κατά την εκτέλεση των έργων να εφαρμόζει επακριβώς τα εγκεκριμένα σχέδια του Εργοδότη. Εργασίες που εκτελούνται παραπάνω από αυτές που προβλέπονται από τα εγκεκριμένα σχέδια και τύπους, επιμετρούνται και πληρώνονται μόνο εάν έχει δοθεί γι' αυτό έγγραφη εντολή, όπου θα αναγράφεται απαραίτητα και ο τρόπος πληρωμής τους.

Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τις εντολές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας της ΕΥΑΘ Α.Ε. και με τους κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης από ειδικευμένο προσωπικό.

Άρθρο 18: Υλικά και μηχανήματα

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να χρησιμοποιεί δόκιμα υλικά που ανταποκρίνονται στους ισχύοντες σχετικούς κανονισμούς, δηλαδή τις ισχύουσες επίσημες προδιαγραφές (ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει πιστοποιητικά συμμόρφωσης, καταλληλότητας/ελέγχου), καθώς και στις προδιαγραφές της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Η ποιότητα των υλικών υπόκειται στον έλεγχο της Εταιρείας. Τα υλικά που ο έλεγχος απαιτεί εργαστηριακές δοκιμές, γίνονται στον αριθμό που ορίζεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία από το αρμόδιο κρατικό εργαστήριο ή οποιοδήποτε εργαστήριο κατά νόμο διαπιστευμένο για εργαστηριακούς ή εργοταξιακούς ελέγχους εργασιών ή υλικών, με ευθύνη του αναδόχου. Το εν λόγω εργαστήριο θα πρέπει να βρίσκεται εντός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Οι δαπάνες για τις δοκιμές αυτές καθώς επίσης και για κάθε άλλη σχετική εργασία και υλικά, βαρύνουν τον ανάδοχο.

Η καλή ποιότητα των υλικών πρέπει να αποδεικνύεται με τους σχετικούς ελέγχους.

Η υποχρέωση καλής εκτέλεσης του έργου υπόκειται και στον άμεσο έλεγχο του εργοδότη ο οποίος μπορεί να απαγορεύσει τον Ανάδοχο να χρησιμοποιήσει υλικά πριν ακόμα ασκηθεί ο αντίστοιχος εργαστηριακός έλεγχος, εξετάζοντάς τα μακροσκοπικά. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να απομακρύνει από τα εργοτάξια τα υλικά που ελέγχθηκαν από τον Εργοδότη και βρέθηκαν ακατάλληλα.

Αλλά ακόμη και αν δεν γίνουν οι απαραίτητοι έλεγχοι είτε στο εργαστήριο Δ.Ε. είτε επί τόπου στο έργο για να αποδειχθούν ελαττωματικά ή όχι τα υλικά, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση να εκτελέσει σωστά το έργο.

Όλα τα υλικά θα πρέπει να φέρουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά ανάλογα με τον τόπο προέλευσής τους, σύμφωνα με την υπ' αριθ. οικ. 14097/757 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (ΦΕΚ 3346/Β/14.12.2012) και τη με αριθ. πρωτ. 5817/2^η ΔΚΒΠ 364/Φ.20 Εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπ. Αν.

Επίσης, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφαρμόσει πλήρως τους εγκεκριμένους κανονισμούς Τεχνικών Κατασκευών, σ' ότι αφορά τις κατασκευές ικριωμάτων, σκυροδεμάτων, υδραυλικών εγκαταστάσεων κλπ.

Ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός για την εκτέλεση των εργασιών, τόσο αυτών που εκτελούνται με τις τιμές μονάδος της σύμβασης, όσο και αυτών που γίνονται απολογιστικά, θα διατίθενται εξ ολοκλήρου από τον Ανάδοχο ο οποίος έχει την υποχρέωση να τον διατηρεί συνεχώς σε άριστη κατάσταση λειτουργίας.

Η Εταιρεία πάντως, διατηρεί το δικαίωμα να προσδιορίζει και να κρίνει την καταλληλότητα ή όχι των κάθε φύσης μηχανικών μέσων και συναφών με αυτά ειδών, όταν και εφόσον στη σύμβαση αναφέρεται σε κάποιο σημείο ότι αυτά πρέπει να είναι όμοια ή ισοδύναμα με κάποιο τύπο.

Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να εγείρει αξιώσεις, εάν οι εργασίες που του ανατίθενται στο πλαίσιο της εκτέλεσης του έργου δεν κατανέμονται κανονικά ως προς τον χρόνο, τον τόπο ή την έκτασή τους, καθόσον αυτές θα ρυθμίζονται από τις ανάγκες της ΕΥΑΘ Α.Ε., ούτε να δυστροπεί για το είδος των εργασιών, οσοδήποτε μικρής έκτασης κι αν είναι αυτές.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατόπιν εντολής της Εταιρείας, χωρίς αποζημίωση να εκτελέσει εργασίες σε οποιαδήποτε θέση της περιοχής επιχειρησιακής ευθύνης της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Για τη γρήγορη εκτέλεση των εργασιών ο Ανάδοχος θα πρέπει να οργανώσει κατάλληλα συνεργεία επαρκή σε αριθμό, μέσα και προσωπικό.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέσει στην Εταιρεία το απαιτούμενο προσωπικό και μηχανήματα για την εκτέλεση εργασιών που κρίνονται απαραίτητες στην ΕΥΑΘ Α.Ε. πλην των απαραίτητων για την υποβοήθηση ή εξυπηρέτηση της έγκαιρης αποπεράτωσης του όλου έργου. Επίσης, για την εξάλειψη μέρους των ενοχλήσεων που προκαλεί η κατασκευή του έργου στους κατοίκους της περιοχής ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προχωρήσει σε: Κατασκευή πρόχειρων διαβάσεων πεζών ή αυτοκινήτων, διάνοιξη οδών προσπέλασης, προσωρινές εμφράξεις αγωγών, ανέγερση ικριωμάτων, κλπ.

Άρθρο 19: Υλικά του εργοδότη – Φύλαξη υλικών – Εγκαταστάσεις

Προκειμένου για υλικά του εργοδότη για τα οποία υπάρχει διαταγή της Εταιρείας προς τον ανάδοχο να τα ενσωματώσει στο έργο, αυτός είναι υποχρεωμένος να τα χρησιμοποιήσει και για περίπτωση πιθανής κακής ποιότητάς τους, την ευθύνη φέρει εκείνος που διατάσσει τη χρησιμοποίησή τους, ο δε εργολάβος ευθύνεται μόνο για την έντεχνη κατασκευή.

Ο ανάδοχος πάντοτε φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και μέσα οποιασδήποτε φύσης περιλαμβανομένης και ιδιοκτησίας του δημοσίου ή/και του εργοδότη καθώς επίσης και τις εκτελούμενες από αυτόν εργασίες. Όλες οι απαιτήσεις του εργοδότη για την περιφραγή ή την απαιτούμενη ειδική φύλαξη της περιουσίας αυτής θα εκτελούνται από τον ανάδοχο χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση. Σχετικές διαταγές της Εταιρείας εκτελούνται από τον ανάδοχο και σε αντίθετη περίπτωση τα μέτρα φύλαξης ή διατηρήσεων λαμβάνονται από τον εργοδότη και οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται στον ανάδοχο.

Όλες οι απαιτούμενες εγκαταστάσεις (υπόστεγα αποθήκευσης, θάλαμοι διαμονής, εργαστήρια, γραφεία κ.λπ.) για την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας θα ανεγερθούν με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου σε θέσεις που επιτρέπονται από την υπηρεσία και τις λοιπές αρμόδιες αρχές. Τα προσωρινά αυτά κτίσματα και έργα θα παραμένουν στην κυριότητα του αναδόχου και θα αφαιρούνται με δαπάνες του μετά την αποπεράτωση των έργων. Στην περίπτωση που τα κτίρια αυτά γίνουν με υλικά του εργοδότη, θα παραμείνουν στην ιδιοκτησία αυτού.

Με έγκριση του εργοδότη τα κτίρια και τα έργα μπορούν να εγκαταλείπονται και να μη χρειάζεται η αφαίρεσή τους.

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προμηθεύει και να συντηρεί με δικές του δαπάνες κατάλληλες εγκαταστάσεις ύδρευσης, που θα εξασφαλίζουν επαρκή παροχή νερού για τα έργα και την κατανάλωση του προσωπικού.

Ο ανάδοχος, επίσης, είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για τη λειτουργία των εγκαταστάσεών του και για χρήση των εργαζομένων σε νυκτερινές εργασίες, κλπ.

Άρθρο 20: Διεύθυνση των έργων - τεχνικό προσωπικό

20.1 Η διεύθυνση των έργων από την πλευρά του Αναδόχου στους τόπους κατασκευής τους γίνεται από τεχνικούς που έχουν τα κατάλληλα προσόντα και είναι αποδεκτοί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η επί του τόπου του έργου παρουσία τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου του αναδόχου είναι υποχρεωτική. Το έργο διευθύνεται και επιβλέπεται - παρακολουθείται επί τόπου εκ μέρους της αναδόχου επιχείρησης από πληρεξούσιο αντιπρόσωπό της αποδεκτό από την ΕΥΑΘ Α.Ε., που πρέπει να είναι Διπλωματούχος Μηχανικός αντίστοιχης ειδικότητας με ανάλογη πείρα σε παρεμφερή έργα ή και από τον ίδιο τον ανάδοχο εφ' όσον έχει τα από τον νόμο δικαιώματα για την επίβλεψη τέτοιου έργου σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης.

20.2 Για την κατασκευή του έργου ο ανάδοχος, εκτός από το προσωπικό που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, υποχρεούται να διαθέσει, κατ' ανέλεγκτη κρίση της Εταιρείας και έναν Πολιτικό Μηχανικό και τους αναγκαίους πτυχιούχους μηχανικούς σχολών Τεχνολογικής εκπαίδευσης, εργοδηγούς και λοιπούς τεχνικούς και διοικητικούς - οικονομικούς υπαλλήλους.

20.3 Με την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος πρέπει να καταθέσει δήλωση ανάθεσης της επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου όλων των εργασιών κατασκευής του έργου σε αρμόδιους συνεργάτες του Μηχανικούς που έχουν τα νόμιμα προσόντα ή στον εαυτό του εφ' όσον έχει τα νόμιμα προσόντα. Οι Μηχανικοί καταθέτουν δήλωση ανάληψης της επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου του παραπάνω έργου, που κατατίθεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

20.4 Εφ' όσον κατά τη διάρκεια του έργου, αλλάξει ο επί τόπου του έργου - επιβλέπων μηχανικός,

οφείλει να καταθέσει νέες δηλώσεις ανάθεσης ανάληψης επίβλεψης - παρακολούθησης επί τόπου από τον καινούργιο Μηχανικό και για το τμήμα του έργου που απομένει.

- 20.5** Η αμοιβή για την επίβλεψη — παρακολούθηση επί τόπου των εργασιών με όποιο τρόπο κι αν προκύπτει, περιλαμβάνεται στην προσφορά του αναδόχου, και βαρύνει αποκλειστικά αυτόν.
- 20.6** Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι της έγκρισης της ΕΥΑΘ Α.Ε. Η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση από το εργοτάξιο οποιουδήποτε απασχολούμενου σ' αυτό στην περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιοδήποτε λόγο.
- 20.7** Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δυστροπήσει και δεν συμμορφωθεί με τις εντολές που του δίνονται από τον Εργοδότη, ο Εργοδότης μπορεί να προβεί στην αντικατάσταση των ακατάλληλων προσώπων με άλλα που θα αμείβονται από τον Εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου και με τιμές αυτές που ορίζονται στα ισχύοντα δελτία τιμαριθμικής διαπίστωσης ή και με ανώτερες αυτών σε περίπτωση κατά την οποία δεν βρεθεί ο κατάλληλος άνθρωπος με τις παραπάνω αμοιβές. Τούτο γίνεται για να αποφευχθεί καθυστέρηση του έργου και ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία πρόσθετη αποζημίωση, εκτός από την πιστοποιούμενη με βάση τις τιμές μονάδος της σύμβασης.

Άρθρο 21: Φάκελος ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ)

Ο Ανάδοχος, πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, μεριμνά για την εκπόνηση σχεδίου ασφάλειας και υγείας και για την κατάρτιση Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ) σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ.. 305/1996 όπως ισχύει σήμερα συμπεριλαμβανομένων των παρακάτω συμπληρωματικών διατάξεων:

- Υ.Α. 14867/825/2014 (ΦΕΚ 1241/Β΄) Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα,
- ν. 4254/2014 (ΦΕΚ 85/Α΄) Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα,
- Εγκ. οικ. 24120/1336/2014 Ανακοίνωση δημοσίευσης της Υ.Α. με αριθ. 14867/825/2014 (1241/Β) (ΑΔΑ: ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) «Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα»,
- Υ.Α. οικ. 55174/2013 (ΦΕΚ 2605/Β΄) Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά για εργασίες για τις οποίες απαιτείται έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας,
- ν. 4178/2013 (ΦΕΚ 174/Α΄) Αντιμετώπιση της Αυθαίρετης Δόμησης – Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο και άλλες διατάξεις, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα,
- ν. 4156/2013 (ΦΕΚ 122/Α΄) Μνημόνιο Κατανόησης στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος μεταξύ του Υπουργείου Περιβαλλοντικής Προστασίας του Κράτους του Ισραήλ και του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
- Εγκ. 27/2012 (Αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ./369/15.10.2012) Ένταξη στα συμβατικά τεύχη (ΕΣΥ) των δημοπρατούμενων έργων, άρθρου σχετικού με τα «απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο»,
- Αρ. πρωτ. 10201/2012 Θεώρηση σχεδίου και φακέλου ασφάλειας και υγείας,

- ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α`) Νέος τρόπος έκδοσης αδειών δόμησης, ελέγχου κατασκευών και λοιπές διατάξεις, όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα,
- Εγκ. 6/2008 Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και την κατάρτιση Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) των Δημοσίων Έργων,
- π.δ. 230/2007 (ΦΕΚ 264/Α`) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας για τις σήραγγες του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου,
- Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (ΦΕΚ 16/Β`) Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ- ΦΑΥ),
- Υ.Α. ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 (ΦΕΚ 686/Β`) Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο,
- Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (ΦΕΚ 266/Β`) Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου,
- Υ.Α. οικ. 433/2000 (ΦΕΚ 1176/Β`) Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου,
- Υπ'αρ. πρωτ. 130159/1997) Εγκύκλιος εφαρμογής του π.δ.. 305/96 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ»,
- π.δ. 305/1996 (ΦΕΚ 212/Α`) Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ.

Άρθρο 22: Υποχρέωση ασφάλισης του έργου - Ασφάλιση προσωπικού

22.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται με την εγκατάστασή του στο έργο να το ασφαλίσει για το σύνολο της αξίας του **«κατά παντός κινδύνου»**, καθώς και τα πάσης φύσεως υλικά, για το χρονικό διάστημα από την παραλαβή μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο έργο, μέχρι το ποσό των 4.800.000,00€. Επιπλέον, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συνάψει με δικές του δαπάνες, με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρίες, ασφάλιση **«αστικής ευθύνης»** ζημίας και ατυχημάτων που θα προκληθούν στο προσωπικό του, στο προσωπικό της ΕΥΑΘ Α.Ε. και σε τρίτους. Τα όρια αποζημίωσης έναντι αστικής ευθύνης ανά περιστατικό δίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Ασφάλιση έναντι αστικής ευθύνης	
Περιστατικό	Ποσό (ευρώ)
(α) Για υλικές ζημιές σε πράγματα τρίτων, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων τρίτων	Ελάχιστο συνιστώμενο 50.000/περιστατικό
(β) Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων κατά άτομο και ατύχημα	Ελάχιστο συνιστώμενο 80.000/ περιστατικό
(γ) Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων,	Ελάχιστο συνιστώμενο 250.000/περιστατικό

μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων	
(δ) Για οποιαδήποτε ζημία από ρύπανση-μόλυνση του περιβάλλοντος	Ελάχιστο συνιστώμενο 80.000/περιστατικό
(ε) Ανώτατο όριο ευθύνης ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια της ασφάλισης	Μέχρι το ποσό των 4.800.000

22.2 Η ισχύς του ασφαλιστηρίου θα αρχίζει, είτε με την έναρξη των εργασιών, είτε συγχρόνως με την εγκατάσταση του Αναδόχου στον τόπο του Έργου, ανάλογα με ποιο από τα δύο θα συμβεί πρώτα και θα λήγει με την Παραλαβή του Έργου.

22.3 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλιστικές καλύψεις που θα συνομολογήσει κριθούν ως μη ικανοποιητικές από την ΕΥΑΘ Α.Ε., η τελευταία δικαιούται να συνάψει, στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου, τα απαιτούμενα Ασφαλιστήρια και να παρακρατήσει (εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας) το ποσό των ασφαλιστρών, είτε από τις οφειλόμενες σε αυτόν πληρωμές, είτε με κατάπτωση ανάλογου ποσού από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του Αναδόχου.

22.4 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει όλο το προσωπικό που απασχολεί.

Άρθρο 23: Εξυπηρέτηση Οργανισμών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (Ο.Κ.Ω.)

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι μπορεί στην περιοχή του έργου να υπάρχουν δίκτυα Ο.Κ.Ω. που θα πρέπει να μετατεθούν από τους κυρίους τους.

Με τις εργασίες αυτές ο Ανάδοχος δεν θα έχει καμιά ανάμιξη, υποχρεούται όμως να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την εκτέλεση τους χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε αποζημίωση, για λόγους καθυστέρησης ή δυσχερειών στην εκτέλεση του έργου του.

Ο Ανάδοχος πριν από την εκτέλεση οποιασδήποτε εντολής που θα δοθεί για κατασκευή έργου έχει υποχρέωση να φροντίσει για την ενημέρωση του σχεδίου οριζοντιογραφίας αυτού με τα στοιχεία των αγωγών ή γραμμών όλων των Ο.Κ.Ω., που διέρχονται από την περιοχή του έργου. Πρέπει δε να κάνει γνωστό στην Εταιρεία κάθε πρόβλημα που προκύπτει σχετικά.

Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών ο Ανάδοχος συναντήσει οποιαδήποτε εγκατάσταση Ο.Κ.Ω. οφείλει να ειδοποιήσει τον ενδιαφερόμενο για τις εγκαταστάσεις Οργανισμό και τον επιβλέποντα μηχανικό του Εργοδότη, αποφεύγοντας οποιαδήποτε αυτόβουλη ενέργεια και εκτέλεση εργασίας (επέμβαση) στις ξένες εγκαταστάσεις.

Ως δίκτυα οργανισμών κοινής ωφελείας νοούνται και τα φρεάτια και οι αγωγοί της ΕΥΑΘ Α.Ε. Κάθε ζημία που θα προκαλέσει ο Ανάδοχος σε φρεάτια ή αγωγούς θα αποκαθίστανται αμέσως με δαπάνες του Αναδόχου. Ως βλάβη θεωρείται και η κάλυψη αυτών με ασφαλτικό.

Απαγορεύεται καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών κάθε επέμβαση σε αγωγούς, καλώδια, εξαρτήματα, κλπ. ξένων δικτύων χωρίς έγγραφη εντολή της επίβλεψης. Κάθε βλάβη που προξενείται σε αυτά με υπαιτιότητα του Αναδόχου βαρύνει εξολοκλήρου ποινικά και αστικά αυτόν.

Ιδιαίτερη μέριμνα θα ληφθεί κατά την επίχωση των ορυγμάτων όπου υφίστανται αγωγοί Ο.Κ.Ω. προκειμένου να αποφευχθεί τυχόν υποχώρηση του εδάφους κάτω από τους αγωγούς αυτούς και η συνεπεία αυτής θραύση ή υπερβολική παραμόρφωση των αγωγών.

Επίσης, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για τις ιδιωτικές διακλαδώσεις αποχέτευσης των οικοδομών και την προφύλαξη των φρεατίων υδροσυλλογής ομβρίων υδάτων από το γέμισμά τους με χώματα ή άλλα υλικά, διότι αλλιώς υπάρχει κίνδυνος να μην λειτουργήσουν σε περίπτωση νεροποντής και να πλημμυρίσουν οι δρόμοι της πόλης. Γι' αυτό τα πλεονάζοντα χώματα και υλικά μετά την επίχωση των τάφρων πρέπει να απομακρύνονται αμέσως (Απόφαση ΕΣ 3670/2.2.81 Νομαρχίας Θεσσαλονίκης). Επίσης, επισημαίνουμε την ιδιαίτερη φροντίδα προς τα δέντρα για την αποφυγή κυρώσεων εκ μέρους των Δήμων σε περίπτωση μερικής ή ολικής καταστροφής τους.

Κάθε βλάβη στους αγωγούς είτε κατά την εκσκαφή είτε εξαιτίας επίχωσης βαρύνει τον Ανάδοχο και η απαιτούμενη επισκευή θα γίνεται από την Υπηρεσία στην οποία ανήκει ο αγωγός που παρουσίασε βλάβη εις βάρος του Αναδόχου στον οποίο συγχρόνως θα καταλογίζονται όλες οι προς τρίτους τυχόν αποζημιώσεις λόγω ζημιών τους από την παραπάνω αιτία.

Στην περίπτωση κατά την οποία η θέση των αγωγών είναι τέτοια ώστε να απαιτηθεί μετάθεσή τους, αυτή θα εκτελείται με δαπάνες του Εργοδότη. Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση εξαιτίας τυχόν πρόσθετων δυσχερειών ή καθυστερήσεων ή άλλων αιτιών που θα δημιουργηθεί από την ανάγκη μεταθέσεως του αγωγού εγκαταστάσεων Κοινής Ωφελείας.

Επίσης, ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει κάθε μέτρο εξασφάλισης του προσωπικού του ή τρίτων λόγω αποκάλυψης των αγωγών αυτών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών και είναι ο μόνος υπεύθυνος για κάθε ατύχημα που θα προκληθεί από τον λόγο αυτό.

Άρθρο 24: Εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφελείας – Άλλοι εργολήπτες – Προστασία περιβάλλοντος

Ο Ανάδοχος οφείλει να παίρνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία και τη διαφύλαξη όλων των κοινωφελών κάθε φύσης έργων που βρίσκονται στη θέση των εκτελούμενων έργων ή κοντά σ αυτά, ώστε να προληφθούν ζημιές ή διακοπή της λειτουργίας τους. Κάθε βλάβη που προκαλείται σ' αυτά με υπαιτιότητα του αναδόχου βαρύνει εξ ολοκλήρου ποινικά και αστικά αυτόν.

Ο Ανάδοχος πρέπει επίσης να έχει υπόψη του ότι ενδέχεται στη περιοχή του έργου να υφίσταται εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω. ή Ν.Π.Δ.Δ. οι οποίες πρέπει να μετατοπισθούν από τους κυρίους τους. Με τις εργασίες αυτές ο ανάδοχος δεν θα έχει καμία οικονομική ή τεχνική ανάμιξη εκτός αν ορίζεται αλλιώς στην ΕΣΥ, είναι όμως υποχρεωμένος να διευκολύνει απροφάσιστα την εκτέλεση των εργασιών αυτών μη δικαιούμενος καμία ιδιαίτερη αποζημίωση λόγω καθυστέρησης ή δυσχερειών στις εργασίες του από την μετατόπιση των εγκαταστάσεων.

Επίσης, ο Ανάδοχος υποχρεούται να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών από άλλους εργολήπτες που χρησιμοποιούνται από τον εργοδότη για την εκτέλεση εργασιών που δεν συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση ή που εξαιρέθηκαν αργότερα νόμιμα από αυτήν καθώς επίσης και από το προσωπικό αυτών ή του εργοδότη ή κάθε άλλης αρχής που απασχολείται για την εκτέλεση έργου μέσα ή κοντά στο εργοτάξιο του.

Επίσης, αυτός οφείλει να προστατεύει κάθε υφιστάμενη βλάστηση (δέντρα, θάμνους, φυτά κ.λπ. εκτός αν παρεμποδίζεται απ' αυτά δικαιολογημένα η πρόοδος και η εκτέλεση των εργασιών ή προβλέπεται η αποξήλωση τους από την σύμβαση του έργου, πάντοτε όμως μετά από έγκριση της Εταιρείας και των αρμόδιων φορέων. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε βλάβη ή ζημία που θα προκληθεί από κακό χειρισμό των μηχανημάτων, την εναπόθεση υλικών κ.λπ.

Άρθρο 25: Οδοστρώματα-πεζοδρόμια

Για την τομή των οδοστρωμάτων και τη διάνοιξη των πεζοδρομίων θα πρέπει προηγουμένως ο Ανάδοχος με φροντίδα του να εφοδιασθεί με τη σχετική άδεια, όπου απαιτείται, του κυρίου της αντίστοιχης οδού ή πεζοδρομίου, δηλαδή τον Δήμο ή Δημοτική Ενότητα, στην περιοχή του οποίου εκτελείται το έργο θεωρούμενη από την Τροχαία. Σε επείγουσες περιπτώσεις είναι δυνατόν η άδεια αυτή να είναι προφορική. Σύμφωνα με το άρθρο 115 του Ν.4812/2021 για επείγουσες εργασίες μικρής κλίμακας και χρονικής διάρκειας έως σαράντα οκτώ ωρών (48) δεν απαιτείται η έκδοση άδειας του αρμόδιου φορέα ή υπηρεσίας για τη συντήρηση της οδού και του πεζοδρομίου και η έκδοση απόφασης για τα μέτρα ρύθμισης της κυκλοφορίας από τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα ή υπηρεσίες.

Το φρεζάρισμα του οδοστρώματος περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του Αναδόχου ανάλογα με τις ανάγκες του Εργοδότη σε οποιαδήποτε θέση καταστεί αυτό απαραίτητο.

Η επαναφορά των οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων θα γίνεται με τον τρόπο που θα καθορίζεται από τον Εργοδότη με τη σύμβαση και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ενδιαφερομένου Δήμου (άδεια εκσκαφής, κλπ) και της ΕΣΕΘ και θα εκτελείται αμέσως μετά την αποπεράτωση των εργασιών, αφού ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (διαβροχή και καλή συμπίεση των στρώσεων επιχώσεως, ξηρολιθοδομές όπου απαιτούνται, κλπ.), ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε μελλοντική καθίζηση των οδών ή πεζοδρομίων.

Ο Ανάδοχος έχει όλη την ευθύνη για την αποκατάσταση με δαπάνες του της κάθε εμφανιζόμενης ανωμαλίας στις τομές αυτές μέχρι την παραλαβή του έργου.

Σχετικά με τις προθεσμίες για την αποκατάσταση των τομών και την κατασκευή των ασφαλικών οδοστρωμάτων θα ισχύουν τα οριζόμενα στις οικείες άδειες εκσκαφής και τις οριζόμενες στα έγγραφα της σύμβασης προθεσμίες.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει σχετικά με τις προθεσμίες για την αποκατάσταση των τομών και την πλήρη απομάκρυνση των υλικών σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν.3481/2006 τα εξής:

- Από την ημέρα προσβολής τμήματος οδοστρώματος κατά την έννοια του μήκους της οδού και για μήκος αντίστοιχα ενός οικοδομικού τετραγώνου μέχρι την πλήρη αποκατάσταση και απομάκρυνση και του τελευταίου κατάλοιπου υλικών, μπαζών, εργαλείων, εμποδίων κλπ. ημέρες ημερολογιακές έξι (6), εκτός από τα φρεάτια και τον τάπητα για τα οποία οι ημερολογιακές ημέρες αυξάνουν κατά τέσσερις (4), δηλαδή συνολικά σε δέκα (10) ημέρες.
- Από την ημέρα προσβολής τμήματος οδοστρώματος εγκαρσίως μέχρι την πλήρη αποκατάσταση και την πλήρη απομάκρυνση και του τελευταίου κατάλοιπου υλικών, μπαζών, εργαλείων, κλπ. τριάντα έξι (36) ώρες για περίπτωση που διακόπτεται η κυκλοφορία και εξήντα (60) ώρες για περίπτωση που η οδός συνεχίζει να λειτουργεί.

Σε περίπτωση που δεν τηρηθούν τα παραπάνω οι παραβάτες τιμωρούνται με την επιβολή διοικητικών προστίμων όπως προβλέπεται.

Οι οικείοι Δήμοι και Δημοτικές Ενότητες μετά την παρέλευση της προθεσμίας θα καταλογίζουν σε βάρος του Αναδόχου τη δαπάνη για την αποκατάσταση της τομής ακόμα και αν δεν την έχουν εκτελέσει.

Όσες επιβαρύνσεις, υποχρεώσεις, κλπ. προκύπτουν, λόγω της εκτέλεσης της εργολαβίας (π.χ. πρόσθετες εγγυητικές επιστολές, πρόστιμα, κλπ.), θα βαρύνουν τον Ανάδοχο του έργου.

Παράταση των παραπάνω προθεσμιών μπορεί να υπάρξει μόνον εφόσον υπάρχει σύμφωνη γνώμη του αντίστοιχου Δήμου ή Δημοτικής Ενότητας και μόνο σε εξαιρετικές ειδικές περιπτώσεις.

Η αποκομιδή των προϊόντων εκσκαφής, που αφήνονται κατά μήκος του σκάμματος με έγκριση της Εταιρείας σαν προστατευτικά αναχώματα, γίνεται υποχρεωτικά ταυτόχρονα με την κατασκευή της υπόβασης του οδοστρώματος. Εάν δεν ορίζεται αλλιώς στα σχέδια ή στα τεύχη του έργου, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το οδόστρωμα στην κατάσταση που ήταν πριν από την έναρξη των εργασιών σύμφωνα με τις οδηγίες της Εταιρείας.

Επίσης, έχει εφαρμογή ιδίως το άρθρο 30 του ν.1080/1980 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών της περί των προσόδων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως Νομοθεσίας και άλλων τινών συναφών διατάξεων» όπως ισχύει σήμερα (βλ. παρ.7 άρθρου 7 ν. 2307/1995), ο ν.999/1979 «περί συντονισμού των προγραμμάτων και εργασιών κατασκευής οδών και έργων κοινής ωφελείας εις την περιοχή μείζονος Πρωτευούσης και ετέρας περιοχάς της χώρας και άλλων τινών διατάξεων» και το π.δ. 857/1981 «περί εφαρμογής των διατάξεων του ν.999/1979 εις την περιοχή μείζονος Θεσσαλονίκης».

Επίσης, ο ανάδοχος οφείλει να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα και να ειδοποιεί ανάλογα την Υποδιεύθυνση Τροχαίας προκειμένου να εξασφαλίσει την ελεύθερη κυκλοφορία πεζών και τροχοφόρων για να αποφεύγονται δυστυχήματα ή ζημιές σε τρίτους. Για τον λόγο αυτό πρέπει να δίνει ιδιαίτερη σημασία στην περίφραξη και στον εγκιβωτισμό τόσο των υλικών και των προϊόντων εκσκαφής, ώστε να μην διαρρέουν στο οδόστρωμα, όσο και των εργαλείων, καλωδίων κλπ. με κατάλληλη σήμανση ημέρα και νύχτα (σε συμφωνία με το άρθρο 10 του Κ.Ο.Κ., όπως ισχύει κάθε φορά) με σήματα που θα αναγράφουν τον τίτλο της ΕΥΑΘ Α.Ε. Επίσης, ανά 30 τουλάχιστον μέτρα θα τοποθετούνται στις τάφρους «γέφυρες πεζών» και κυρίως στις στάσεις λεωφορείων, εισόδων σχολείων, κινηματογράφων, εκκλησιών κλπ. (βλ. άρθρο 47 του Κ,Ο,Κ. όπως ισχύει κάθε φορά), με πρόβλεψη για τη διέλευση ΑΜΕΑ.

Οι εργασίες αποκατάστασης της επιφάνειας των οδοστρωμάτων και των πεζοδρομίων στην αρχική τους κατάσταση θα αρχίζει αμέσως μετά το πέρας της τοποθέτησης του αγωγού - δικτύου. Για την αποκατάσταση των τομών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες που αναφέρονται στην υπ' αριθμ. Τ.Υ. 12059/16.5.74 απόφαση της Νομαρχίας Θεσσαλονίκης και στην εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού Προγραμμάτων εργασιών οδών και έργων Κοινής Ωφέλειας περιοχής μείζονος Θεσσαλονίκης, ήτοι:

α) Οι επιχώσεις των τομών στα πεζοδρόμια θα γίνονται με υγιή υλικά κατά προτίμηση αμμοχάλικο ή θραυστό υλικό λατομείου, σύμφωνα με τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές, κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης για υπόβαση οδοστρωσίας, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον αυτό απαιτηθεί, με "κοσκινισμένα προϊόντα εκσκαφών σε στρώσεις πεπιεσμένου πάχους όχι μεγαλύτερου των 30cm με κατάλληλη διαβροχή των υλικών και συμπύκνωσή τους απαραίτητα με δονητική κρουστική πλάκα. Η άνω στάθμη της πλήρους συμπιεσμένης επιφάνειας επίχωσης θα είναι πιο κάτω από την τελική στάθμη του πεζοδρομίου κατά 17cm, ώστε να είναι δυνατή η τοποθέτηση των πλακών επί σκυροδέματος C12/15 πάχους 10cm τουλάχιστον. Αν κατά την εκσκαφή των πλακόστρωτων τραυματισθούν πλάκες πέραν του καθιερωμένου πλάτους της τάφρου, υποχρεούται ο ανάδοχος στην αντικατάσταση των πλακών αυτών με υγιή τεμάχια και όχι με σκυροδέμα.

β) Οι επιχώσεις των τομών των οδοστρωμάτων (ασφαλτικά ή χωμάτινα) θα γίνονται οπωσδήποτε με θραυστό υλικό λατομείου κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης για υπόβαση οδοστρωσίας ή αμμοχάλικο, σύμφωνα με τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές. Αποκλείεται τελείως η χρησιμοποίηση προϊόντων εκσκαφών. Η επίχωση θα γίνεται κατά στρώσεις πεπιεσμένου πάχους όχι μεγαλύτερου των 30cm με κατάλληλη διαβροχή του υλικού και συμπύκνωση

απαραίτητα με δονητική - κρουστική πλάκα. Η άνω στάθμη της πλήρους συμπιεσμένης επιφάνειας για την περίπτωση ασφαλτικού οδοστρώματος θα είναι πιο κάτω από την ερυθρά της οδού κατά 30-35cm, ώστε να δεχθεί μια στρώση θραυστού υλικού λατομείου κατάλληλης κοκκομετρικής διαβάθμισης για βάση οδοστρωσίας, σύμφωνα με τις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές άριστα συμπυκνωμένου και ασφαλτικό σκυρόδεμα πεπιεσμένου πάχους 10-15cm σε δύο ή τρεις (ανάλογα με τις άδειες εκσκαφής του εκάστοτε Δήμου) αλληπάλληλες στρώσεις των 5cm. Αν η τομή γίνει σε νέο ή καλά διατηρημένο ασφαλτικό οδόστρωμα, τότε για την αποκατάσταση του ασφαλτικού τάπητα της τομής είναι δυνατόν να δοθεί εντολή, ύστερα από παρέμβαση του αρμόδιου Δήμου, για ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ που θα συνοδεύει σε τέτοιες περιπτώσεις τη χορηγούμενη άδεια λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού Προγραμμάτων εργασιών οδών και έργων Κοινής Ωφέλειας περιοχής μείζονος Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τον ν. 997/1979 και π.δ. 857/1981. Η σύνθεση του ασφαλτικού σκυροδέματος θα είναι κατάλληλη για στρώση κυκλοφορίας (σύμφωνα με τις άδειες εκσκαφής και τις ισχύουσες εθνικές προδιαγραφές), και θα κυλινδρώνεται μέχρι «πλήρους αρνήσεως», θα καταβάλλεται προσπάθεια ώστε να είναι δυσχερής, αν όχι ανέφικτη, η αναγνώριση της τομής μακροσκοπικά. Κατά την περίοδο του χειμώνα, όταν δεν είναι δυνατή η κατασκευή ασφαλτικής στρώσης μέχρι τη στάθμη της ερυθράς, θα εκτελείται, ύστερα από εντολή του Εργοδότη, μια στρώση σκυροδέματος σε πάχος ανάλογο με τη σοβαρότητα της κυκλοφορίας, με την υποχρέωση την άνοιξη να αποξηλωθεί το σκυρόδεμα και το θραυστό υλικό και να στρωθεί ασφαλτικό σκυρόδεμα στο πάχος που ορίζεται στις αντίστοιχες άδειες εκσκαφής, όπως περιγράφεται παραπάνω.

γ) Οι επιχώσεις των τομών σε κυβολιθόστρωτα ή λιθόστρωτα θα γίνονται όπως ακριβώς των ασφαλτικών, θα ανακατασκευάζεται δε το κυβολιθόστρωτο οπωσδήποτε κολυμβητό σε σκυρόδεμα C12/15 πάχους 8cm με κατάλληλη "συρραφή" των άκρων της τομής.

Οι κάθε είδους ευθύνες που απορρέουν από τη μη τήρηση των παραπάνω όρων βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο.

Τέλος, ο ανάδοχος υποχρεούται κατόπιν έγγραφης εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, να εκτελέσει εργασίες αποκατάστασης οδοστρωμάτων παντός τύπου (ασφαλτοστρώσεις, λιθόστρωτα, κλπ.) σε οποιαδήποτε θέση της περιοχής επιχειρησιακής ευθύνης της ΕΥΑΘ Α.Ε., τόσο για έργα ύδρευσης όσο και για έργα αποχέτευσης σε όλο το πλάτος της οδού και για όσο μήκος του ζητηθεί.

Άρθρο 26: Εργασία κατά τις νυκτερινές ώρες και εξαιρεσιμες ημέρες. Εργασία σε περιπτώσεις έκτακτου ανάγκης

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εκτελεί ή να διαθέτει προσωπικό για εργασίες τόσο κατά τις νυκτερινές ώρες όσο και κατά τις Κυριακές ή εξαιρεσιμες ημέρες, εφόσον τούτο επιβάλλεται από τις ανάγκες της ΕΥΑΘ Α.Ε. ή για κυκλοφοριακούς ή άλλους λόγους που θα καθορίζονται σε κάθε περίπτωση από τον οικείο φορέα (Υποδιεύθυνση Τροχαίας Θεσσαλονίκης, οικείο Δήμο ή Δημοτική Ενότητα, ΕΣΕΘ κλπ. ή την επίβλεψη). Οι σχετικές εγκρίσεις που απαιτούνται σε τέτοιες περιπτώσεις (από Επιθεώρηση Εργασίας, Αστυνομικό Τμήμα κλπ.) εκδίδονται με μέριμνα του Αναδόχου του έργου.

Ομοίως σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όπως πχ. ισχυρές βροχοπτώσεις, παγετός και πλημμύρες, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, αποζημιωνόμενος με τις τιμές του τιμολογίου, να θέσει στη διάθεση τις Εταιρείας τα απαιτούμενα μηχανήματα και προσωπικό για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων αυτών κατά τη διάρκεια τόσο της ημέρας όσο και της νύχτας.

Άρθρο 27: Παράλληλη εκτέλεση περισσότερων του ενός ανεξάρτητων έργων

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να διαθέτει τον απαιτούμενο αριθμό συνεργείων από εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό, μηχανήματα και εργαλεία για να μπορεί να εκτελεί παράλληλα δύο ή περισσότερα τμήματα του έργου. Επίσης, στο ίδιο συνεργείο είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιεί περισσότερες από μία βάρδιες (χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση) εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο και σε συνδυασμό με τις εντολές εργασιών που θα λάβει. Η ίδια υποχρέωση υπάρχει και για τα έργα που θα εκτελεί ο Ανάδοχος σε συνεργασία με την Εταιρεία.

Άρθρο 28: Τήρηση νόμων, αστυνομικών και λοιπών διατάξεων

Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την τήρηση των νόμων και των εκδοθεισών αστυνομικών διατάξεων και υποχρεούται να ανακοινώσει αμελλητί στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σ αυτόν διαταγές και εντολές των διαφόρων αρχών σχετικά με υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου και ασφαλείας κ.λπ. κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

Άρθρο 29: Πρόληψη ατυχημάτων - Σήμανση

Ο ανάδοχος επιπλέον των υποχρεώσεων και ευθυνών που απορρέουν από τη σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις είναι υποχρεωμένος να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων καθώς επίσης και την υγεία και την παροχή πρώτων βοηθειών, για το εργατοϋπαλληλικό προσωπικό του και κάθε τρίτου.

Τα προστατευτικά φράγματα, ειδοποιητικά σήματα, ή και άλλα όπως λυχνίες, αυτόματα σπινθηρίζοντα σήματα, κλπ., που τοποθετούνται από τον Ανάδοχο για την προστασία του κοινού από τα έργα που αυτός εκτελεί στην παρούσα εργολαβία, πρέπει να είναι ικανά στον αριθμό ευπρεπή και ασφαλή. Τα κάθε φύσης προστατευτικά, ειδοποιητικά, κλπ. σήματα, φράγματα και εμπόδια πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της επίβλεψης, τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. ως ισχύει κάθε φορά και της οικείας προδιαγραφής.

Εάν κατά την κρίση της επίβλεψης δεν εφαρμόζεται η οικεία Τεχνική Προδιαγραφή εκ μέρους του Αναδόχου, δύναται η Διευθύνουσα Υπηρεσία της Εταιρείας - και μετά από σχετικό έλεγχο λαμβάνοντας υπόψη της τη σχετική εισήγηση της επίβλεψης - να επιβάλει πρόστιμο για κάθε θέση που δεν εφαρμόζεται η παραπάνω προδιαγραφή σήμανσης ύψους έως και πεντακόσια ευρώ (500,00 €).

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να λάβει με τις δικές του δαπάνες κάθε μέτρο ασφαλείας που επιβάλλεται κατά την εκτέλεση των έργων κατά τις εργάσιμες ή όχι ώρες για την πρόβλεψη ατυχημάτων στο εργατοτεχνικό προσωπικό του και κάθε άλλον τρίτο λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του π.δ. 1073/1981 «περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

Ο Ανάδοχος θα προβαίνει στην κατάλληλη αντιστήριξη των παρειών του ορύγματος, όπως επιβάλλεται από τους κανόνες ασφαλείας. Ρητά καθορίζεται ότι, σε περίπτωση ανάγκης αντιστήριξης των παρειών ορύγματος εν γένει ο Ανάδοχος οφείλει οίκοθεν να προβαίνει στην εργασία αυτή, χωρίς προηγούμενη συνεννόηση για την άμεση επέμβαση και την έκταση των εργασιών. Η επίβλεψη έχει το δικαίωμα να κρίνει εκ των υστέρων εάν η επέμβαση που πραγματοποιήθηκε καθώς και η έκτασή της ήταν δικαιολογημένη ή όχι.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει κάθε νόμιμη αποζημίωση, αποκατάσταση των βλαβών που έχουν υποστεί τα έργα και αναλαμβάνει κάθε εν γένει αστική και ποινική ευθύνη. Ο Επιβλέπων δικαιούται να επιβάλει στον Ανάδοχο την εκτέλεση πρόσθετων αντιστηρίξεων ή ενίσχυση των υφιστάμενων σε όσα σημεία κρίνει απαραίτητο.

Παρά το δικαίωμα αυτό του Εργοδότη, ο Ανάδοχος παραμένει πάντοτε μόνος και απόλυτα υπεύθυνος για την ασφάλεια των εκσκαφών.

Ο Ανάδοχος αποδέχεται, ότι αναλαμβάνει μονομερώς αμέριμα κάθε ποινική και αστική ευθύνη για τυχόν εργατικό ατύχημα ή ατύχημα που θα συμβεί λόγω των έργων σε οποιονδήποτε και δεν αποφευχθεί για οποιαδήποτε αιτία καθώς και για την αποκατάσταση τυχόν ζημιών σε υπάρχοντα η εκτελούμενα έργα, οικοδομές και γενικά ιδιοκτησίες, εκτός από τις απαραίτητες καθαιρέσεις για την εκτέλεση των εργασιών που προβλέπονται από τη μελέτη ή αυτές που ενέκρινε εγγράφως η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Οι καθαιρέσεις αυτές συγκεκριμένα πληρώνονται ιδιαίτερα στον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα μέτρα που ενδείκνυνται για την προστασία και τη διαφύλαξη των κάθε φύσης κατασκευών, εγκαταστάσεων, τηλεπικοινωνιακών εκμεταλλεύσεων, κοινωφελών έργων ή γειτονικών οικοδομών, που υπάρχουν στη περιοχή του έργου, από βλάβες και ζημιές που προκαλούν είτε ολοσχερή καταστροφή είτε διακοπή της οργανικής λειτουργίας τους.

Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για κάθε βλάβη ή ζημία που θα προκληθεί από κακό χειρισμό των μηχανημάτων. Οι ζημιές που προκαλούνται από αμέλεια ή παράλειψη του αναδόχου, όπως και κάθε φθορά του οδικού δικτύου, λόγω της κυκλοφορίας των οχημάτων του, πρέπει άμεσα να επανορθώνονται ή να αποζημιώνονται από τον ίδιο με δαπάνες του, ειδάλλως οι απαραίτητες επανορθώσεις ή αποζημιώσεις γίνονται από αρμόδια υπηρεσία ή από τον Εργοδότη με οποιονδήποτε τρόπο σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.

Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιεί κατά τις μεταφορές των διαφόρων υλικών μόνο τις υφιστάμενες οδούς και σε καμία περίπτωση δεν θα διακόπτει έστω και παροδικά την κυκλοφορία τους με την κατάληψη χώρου για την τοποθέτηση υλικών ή μηχανημάτων του.

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να τοποθετεί στις θέσεις εκτέλεσης των εργασιών τα απαιτούμενα σήματα και γενικά τις πινακίδες ασφαλείας (σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ο.Κ. ως ισχύει κάθε φορά) και να φροντίζει για τη συντήρησή τους. Στις θέσεις που εμποδίζεται η κυκλοφορία τοποθετούνται υποχρεωτικά αυτόματα σπινθηρίζοντα σήματα (Flash Lights).

Επίσης, θα χρησιμοποιείται, εφόσον και όπου παρίσταται ανάγκη, ειδικό προσωπικό του Αναδόχου για ασφαλή καθοδήγηση πεζών και οχημάτων στις παρακαμπτήριες οδούς, στις προσπελάσεις και όπου υπάρχει εργοτάξιο του έργου κατά την ημέρα και νύχτα.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται μετά τη λήξη λειτουργίας του εργοταξίου του και εφ' όσον υπάρχει ανοικτό όρυγμα (μη επιχωμένο μέχρι την επιφάνεια του εδάφους) να το περιφράσσει με σταθερό κλειστό πλαστικό πλέγμα στο οποίο θα υπάρχει ενημερωτική πινακίδα με τον τίτλο της επιχείρησης και του κυρίου του έργου.

Τα παραπάνω μέτρα θα λαμβάνονται με ευθύνη και με δαπάνες του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις περί τάξεως και ασφαλείας επί ατυχημάτων αστυνομικές διατάξεις και έχει την αποκλειστική ευθύνη για οποιαδήποτε ατύχημα ή βλάβη, που θα συμβεί στον ίδιο, στο προσωπικό του ή τρίτους από ενέργειες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την εκτέλεση του έργου.

Ο Ανάδοχος ευθύνεται αποκλειστικά εξ ολοκλήρου ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ανακοινώσει αμέσως στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, όλες τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σ' αυτή διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, σχετικά με μέτρα ελέγχου και ασφαλείας σ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Ο Ανάδοχος έχει αποκλειστικά και εξ' ολοκλήρου τις ευθύνες του εργοδότη για το κατά την εκτέλεση του έργου, απασχολούμενο εργατοτεχνικό κ.λπ. προσωπικό, στην περίπτωση που θα συμβεί ατύχημα σ' αυτό.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να παραδίδει στην ΕΥΑΘ Α.Ε. ικανό αριθμό φωτογραφιών για το μητρώο του έργου.

Άρθρο 30: Πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο*

1. Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλειφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά τη φάση κατασκευής του έργου.

2. Στο πλαίσιο της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται:

α. Να εκπονεί με δική του δαπάνη κάθε σχετική μελέτη (στατική μελέτη, μελέτη ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων, κυκλοφοριακή μελέτη κ.λπ.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα. Διευκρινίζεται ότι οι μελέτες κυκλοφοριακών ρυθμίσεων θα εκπονούνται σύμφωνα με το ΦΕΚ 905Β'/20-05-2011 [(Αριθμ. ΔΜΕΟ/Ο/613 Έγκριση: 1) Οδηγιών Μελετών Οδικών Έργων Κατακόρυφης Σήμανσης Αυτοκινητοδρόμων (ΟΜΟΕ – ΚΣΑ), 2) Προδιαγραφών και Οδηγιών Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων (ΟΜΟΕ – ΣΕΕΟ)].

β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ: ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου.

γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας. Στους αλλοδαπούς εργαζόμενους η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια

εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια. Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του άρθρου 12 του π.δ. 305/1996 Η προβλεπόμενη στην παρ. 12 του άρθρου 3 π.δ.305/1996 «διαβίβαση» της εκ των προτέρων γνωστοποίησης στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας γίνεται ηλεκτρονικά με αποστολή email, σύμφωνα με την Υ.Α. 14867/825/9.5.2014 (1241 Β΄) (ΑΔΑ-ΒΙΥΗΛ-Τ1Γ) του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και τη σχετική Εγκύκλιο ΟΙΚ.24120/1336/15-7-2014.

- β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το π.δ. 305/1996 και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.
- γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλείψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κ.λπ. (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κ.λπ).
- δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας.
- ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου.
- στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στον Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

3.1.1 Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο π.δ. 305/1996 και στις ΥΑ: ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ.3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.1.2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το π.δ. 305/1996, όταν:

- α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
- β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους.
- γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
- δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011), όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

3.1.3 Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «ως

κατασκευάσθαι» του έργου, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

3.1.4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.

3.1.5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας.

Ο ανάδοχος υποχρεούται:

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με τον ν. 3850/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με τον ν.3850/2010.
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.

Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής.

- δ. Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των: τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων:

δ1.Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους ν.3850/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

δ2.Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας ν.3850/2010 .

δ3.Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σεληδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (ν. 3850/2010), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του ν.3850/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

δ4.Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών ν.3850/2010.

δ5.Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας. Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές

και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος ν.3850/2010.

δ6.Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών (3) εργάσιμων ημερών ν.3850/2010.

δ7.Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου σύμφωνα με τον ν 3850/2010.

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το π.δ. 305/1996 σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/σεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχ/κούς του αναδόχου και της Δ/νουςας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για τη διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του ΣΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το ΗΜΑ.

Στο πλαίσιο του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο Η.Μ.Α. κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας:

- α. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων.
- β. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπαρχόντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας.
- γ. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών.
- δ. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως: κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη - αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ.

- ε. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ).
- στ. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως: προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, μάσκες σκόνης (FFP2/FFP3 - EN 149) για την προστασία αναπνοής, ωτοασπίδες ή ακουστικά προστασίας (EN 352) για την προστασία ακοής, κλπ., εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του.

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ.

Ο ανάδοχος υποχρεούται:

α. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με:

- Την Υ.Α. αριθ. ΔΜΕΟ/Ο/613/16.2.2011 του τ. ΥΠΥΜΕΔΙ: «Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων» (ΟΜΟΕ-ΣΕΕΟ, τεύχος 7)
- Την ΚΥΑ αριθ.6952/14.2.2011 (ΦΕΚ 420/Β'16.3.2011) του τ. ΥΠΕΚΑ και τ. ΥΠΥΜΕΔΙ «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών»
- Τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας ως εκάστοτε ισχύει.

β. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου.

γ. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ.

δ. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοιβάσης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων.

ε. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν:

- 1) κραδασμούς, 2) θόρυβο, 3) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, 4) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας - αποδεικτικά στοιχεία αυτών.

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων.

α. Ο ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και τον χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες, κλπ.

β. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το π.δ. 305/1996 και το π.δ. 304/2000 πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία:

- β1. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
  - β2. Άδεια κυκλοφορίας
  - β3. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
  - β4. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης)
  - β5. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το π.δ. 305/1996 και το π.δ. 89/1999 .
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει τον χειριστή.
  - β6. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση - εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το ΠΔ 89/1999.
  - β7. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την ΚΥΑ 15085/593/03 .
- 5** Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.
- Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.
- 6 Τα ελάχιστα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας που αναφέρονται στην παρούσα περιλαμβάνονται στα παρακάτω νομοθετήματα του ενδεικτικού καταλόγου με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις:**

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ:
 «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ»**

A. ΝΟΜΟΙ		Π. Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 495/76	ΦΕΚ 337/A/76	Π. Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/A/94
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/A/83	Π. Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/A/94
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/A/84	Π. Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/A/95
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/A/93	Π.Δ. 128/16	ΦΕΚ 228/A/16
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/A/99	Π. Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/A/96
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/A/07	Π. Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/A/99
N. 3669/08	ΦΕΚ 116/A/08	Π. Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/A/00
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/A/10	Π. Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/A/04
N. 4030/11	ΦΕΚ 249/A/11	Π. Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/A/05
N. 4599/2019	ΦΕΚ 40/A/19	Π. Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/A/06
		Π. Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/A/06
B. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ	ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ	Π. Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/A/10
Π. Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/A/77	Π. Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/A/10
Π. Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/A/78		
Π.Δ.72/2021	ΦΕΚ 163/A/21		
Π. Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/A/78	Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
Π. Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/A/80	ΥΑ 130646/84	ΦΕΚ 154/B/84
Π. Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/A/81	ΚΥΑ 3329/89	ΦΕΚ 132/B/89
Π. Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/A/89	ΚΥΑ 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/B/91
Π.Δ.113/12	ΦΕΚ198/A/12	ΥΑ 105248/2018	ΦΕΚ 4704/B/18
Π. Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/A/90	ΚΥΑ 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/B/93
Γ.ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	
ΥΑ αρ.οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/B/93	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠ
ΥΑ 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/B/94		Π/208/12-9-03
ΥΑ 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/B/94	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/
ΥΑ 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/B/95		οικ/215/31-3-08

ΥΑ Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΡ.ΠΡ. 10201/12
ΥΑ Φ6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96		ΑΔΑ:Β4Λ1Λ-ΚΦΖ
Υ.Α.οικ.74124/ΔΤΒΝ1431/16	ΦΕΚ 2278/Β/16		
ΚΥΑ αρ.οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03		
Υ.Α. οικ 21867/16	ΦΕΚ 3176/Β/2016		
ΚΥΑ αρ.6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11		
ΥΑ 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89		
ΥΑ Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00		
Υ.Α.οικ.52780/ΔΤΒΝ/894/ Τ.μ.Δ/Φ.14.1/17	ΦΕΚ 1682/Β/2017		
Υ.Α.Οικ.85035/ΔΤΒΝ 1474/Τμ.Δ/Φ.14.1/2017	ΦΕΚ 2707/Β/17		
Υ.Α. 42288/2021	ΦΕΚ 1571//21		
ΥΑ οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00		
ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01		
ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03		
ΥΑ ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11		
Υ.Α. 4229/395/2013	ΦΕΚ 318/Β/13		
Πυροσβεστική διάταξη 7, Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	ΦΕΚ 155/Β/96		

Άρθρο 31: Εκτέλεση έργων

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει πιστά και έντεχνα τη διάταξη των έργων οριζοντιογραφικά και καθ' ύψος (υψόμετρα, κλίσεις, τοποθετήσεις φρεατίων κλπ.), όπως και κάθε κατασκευή που προβλέπει η μελέτη με όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες αυτών. Γι' αυτό οφείλει πριν από κάθε έναρξη εργασιών να προβαίνει με δική του δαπάνη και ευθύνη σε:

- α) αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων διαστάσεων στα σχέδια και σε περίπτωση που δεν συμφωνούν μεταξύ τους ή λείπουν μερικές διαστάσεις, να ζητήσει έγκαιρα από τον Εργοδότη την απαιτούμενη διόρθωση ή διασαφήνιση.
- β) προσαρμογή ή συμπλήρωση ή τροποποίηση, εφόσον απαιτηθεί, και στη συνέχεια εφαρμογή των σχεδίων τεχνικών έργων που θα του παραδοθούν (τούτο θα απαιτηθεί εφόσον προκύψουν διάφορες δυσχέρειες ή ειδικές τοπικές συνθήκες).

Τα αποτελέσματα των εργασιών, που αναφέρονται παραπάνω, θα υποβάλλονται από τον Ανάδοχο στον Εργοδότη σε τρία αντίγραφα, μόνο δε μετά τον έλεγχο και τη θεώρηση των κατασκευαστικών σχεδίων θα αρχίσει η εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τα σχέδια αυτά.

Ανάλογα με τη φύση του έργου η διαδικασία αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί και χωριστά για κάθε αυτοτελή μονάδα έργου που απαρτίζει τη σύμβαση.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση να προβεί σε έλεγχο των υψομέτρων της μελέτης στον άξονα του αγωγού, σε πύκνωσή τους ανά όσα μέτρα χρειάζεται ανάλογα με το έδαφος καθώς και σε πασσάλωση των φρεατίων του αγωγού κάθε αυτοτελούς τμήματος πριν από την έναρξη των εργασιών του τμήματος αυτού.

Τις μηκοτομές που θα προκύψουν καθώς και τις διατομές του εδάφους ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να τις σχεδιάσει και να τις υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία του έργου για έγκριση ώστε να καθορισθούν τα ακριβή βάθη εκσκαφής και χωματισμοί. Μετά το πέρας των εκσκαφών ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προβεί σε νέα χωροστάθμιση, σχεδίαση και υποβολή στον Επιβλέποντα για έλεγχο των εκσκαφείσων διατομών. Βάσει του εγκριθέντος σχεδίου θα γίνεται η πιστοποίηση των εκσκαφών λαμβανομένων.

Κάθε τροποποίηση που θα προτείνει ο Ανάδοχος θα πραγματοποιείται εφόσον απαιτείται μετά από σχετική συναίνεση και έγγραφη έγκριση της Εταιρείας. Η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα να τροποποιεί τα εγκεκριμένα σχέδια της μελέτης όπως και τα υλικά που προβλέπονται σ' αυτήν, εφόσον το κρίνει αναγκαίο.

Ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να κάνει καμία αυθαιρεσία ή τροποποίηση κατά την κρίση του, όπως και κάθε άλλη μεταβολή στα σχέδια που θα επηρέαζε την ποιότητα και τα γεωμετρικά ή τοπογραφικά χαρακτηριστικά των κατασκευών.

Επομένως, καμία αποζημίωση δεν δικαιούται για οποιαδήποτε μεταβολή των συμβατικών σχεδίων που γίνεται χωρίς τη διαταγή ή έγκριση της Εταιρείας και συνεπάγεται μεγαλύτερη δαπάνη, έστω και αν αυτή καθιστά το όλο έργο στερεότερο ή βελτιώνει τη μορφή του.

Αντίθετα, για κάθε μεταβολή από τη οποία επήλθε τυχόν οικονομία στο έργο καταβάλλεται στον Ανάδοχο μόνο η δαπάνη των εργασιών που εκτελέστηκαν.

Η ευθύνη για τις αντιστηρίξεις που τοποθετούνται στα πρηνή των σκαμμάτων και οι οποίες πληρώνονται ιδιαίτερα με τις τιμές του τιμολογίου βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Ανάδοχο.

Οι εκσκαφές θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τις διατάξεις που αναφέρονται στα σχέδια της μελέτης. Όπου δεν αναφέρονται στα σχέδια διαστάσεις εκσκαφών, αυτές καθορίζονται από την επίβλεψη.

Ως πλάτος εκσκαφής θεωρείται το μέσο πλάτος της διατομής εκσκαφής.

Αν ο Ανάδοχος εκτελέσει εκσκαφή σε βάθη μεγαλύτερα από τα εγκεκριμένα χωρίς έγκριση της επίβλεψης, είναι υποχρεωμένος χωρίς καμία αποζημίωση να γεμίσει τα ορύγματα μέχρι το προβλεπόμενο βάθος με κοκκώδες συμπυκνωμένο υλικό, λιθοδομή ή σκυρόδεμα σύμφωνα με την κάθε φορά υπόδειξη της επίβλεψης εξαρτημένη από τη φύση του εδάφους.

Τα χρήσιμα υλικά που προκύπτουν από την άρση οδοστρωμάτων ή πεζοδρομίων, όπως κυβόλιθοι, πλακίδια, κράσπεδα κλπ., θα εναποτίθενται χωριστά και θα διαφυλάσσονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν.

Κατά τη μόρφωση των αγωγών, θα επιδιώκεται η χρησιμοποίηση κατά το δυνατόν ακέραιων τεμαχίων σωλήνων και να αποφεύγονται περιπτές ενώσεις και τομές σωλήνων. Στις περιπτώσεις αντικατάστασης υφιστάμενων αγωγών, τα απαραίτητα ειδικά τεμάχια ή εξαρτήματα υδροληψίας θα πρέπει να τοποθετούνται από τον ανάδοχο στις κατάλληλες θέσεις και εν συνεχεία να αποκαθίστανται άμεσα οι ιδιωτικές διακλαδώσεις, βάσει ακριβούς προγράμματος, κατά τις οδηγίες της επίβλεψης.

Οι εν λόγω αγωγοί θα πρέπει να αποτελούνται από ευθύγραμμα τμήματα οριζοντιογραφικά και υψομετρικά και θα ελέγχονται υπεύθυνα για τον λόγο αυτό από τον ανάδοχο πριν από την εκτέλεση των συνδέσεων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται για την κανονική έδραση των σωλήνων επί του πυθμένα της τάφρου προς αποφυγή μελλοντικών θραύσεων τους από τοπικές μικροκαθιζήσεις.

Πριν από την τοποθέτηση κάθε τεμαχίου σωλήνα ή ειδικού τεμαχίου θα καθορίζεται επακριβώς η θέση δημιουργίας κοιλότητας για την εκτέλεση των συνδέσεων, η οποία θα διανοίγεται εγκαίρως για την αποφυγή εισόδου ξένων υλών στους σωλήνες. Κάθε σωλήνας θα ελέγχεται από έμπειρο τεχνίτη του αναδόχου για αποφυγή χρήσης ελαττωματικού τεμαχίου.

Εκτός από τον παραπάνω έλεγχο, κάθε σωλήνας θα πρέπει να καθαρίζεται επιμελώς πριν από την τοποθέτησή του με κατάλληλους μεταλλικούς δίσκους που θα προσαρμόζονται στο άκρο σιδηρού ή ξύλινου στελέχους προς απομάκρυνση τυχόν ξένων υλών και με κατάλληλα μάκτρα από ύφασμα.

Κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης σωλήνων και μέχρι την ολοκλήρωση του προς εγκατάσταση αγωγού, τα ελεύθερα άκρα των σωλήνων και τα στόμια των διακλαδώσεων του αγωγού πρέπει να είναι συνεχώς κλειστά με κατάλληλα πώματα για να αποφευχθεί η είσοδος ζωυφίων, μικρών ζώων, ξένων υλών ή ακαθάρτων υδάτων (βροχής κλπ.), και μόνον κατά τη στιγμή της σύνδεσης νέου σωλήνα σε υφιστάμενο ελεύθερο άκρο θα αφαιρείται το πώμα και θα τοποθετείται αμέσως στο ελεύθερο άκρο του νέου σωλήνα. Τέτοια πώματα οφείλει να διαθέτει σε επαρκή αριθμό ο εργολάβος, τα οποία αποτελούν μέρος των απαραίτητων εργαλείων του.

Η μόρφωση των αγωγών θα φθάνει κάθε φορά σε τόσο μήκος ώστε στη συνέχεια και αυθημερόν να πραγματοποιείται η εκτέλεση των συνδέσεων (για την πρόληψη εισόδου στους σωλήνες ξένων υλών ή υδάτων βροχής).

Όταν διακόπτονται οι εργασίες ο εργολάβος οφείλει να παίρνει ακόμη περισσότερα μέτρα ασφαλείας για την πρόληψη εισόδου ξένων υλών στους σωλήνες από τα ελεύθερα άκρα τους (π.χ. προσωρινή σφράγιση αρμών των πωμάτων με γύψο, διατήρηση φύλακα, κλπ.).

Για οποιαδήποτε ζημιά που θα υποστεί ο αγωγός πριν από την αποπεράτωση και επίχωσή του λόγω καταπτώσεων χωμάτων ή λίθων, λόγω βροχής ή ενεργειών τρίτων, ο εργολάβος είναι πλήρως και μονομερώς υπεύθυνος έναντι του Εργοδότη, υποχρεούμενος στην αποκατάσταση της φθοράς, με δική του μέριμνα και δαπάνες.

Κατά την τοποθέτηση των συνδέσμων ο εργολάβος πρέπει να έχει υπόψη του τα εξής:

- α) Τα άκρα των σωλήνων, ειδικών τεμαχίων ή εξαρτημάτων πρέπει κατά τη σύνδεσή τους να συμπίπτουν αλλά χωρίς να εφάπτονται στο μέσο της στεφάνης του συνδέσμου.
- β) Σύσφιξη των κοχλιοφόρων ήλων πρέπει να είναι ομοιόμορφη και να διενεργείται διαδοχικά και προοδευτικά, σε τρόπο ώστε να μη δημιουργούνται ανομοιόμορφες ισχυρές καμπτικές δυνάμεις στις χυτοσιδηρές ή άλλου υλικού στεφάνες, που υπόκεινται έτσι σε κίνδυνο θραύσης.

Πλεονάζοντα προϊόντα εκσκαφής και άχρηστα προϊόντα από κάθε είδους κατεδαφίσεις, θα αποκομίζονται χωρίς καθυστέρηση.

Υλικά για αποκόμιση θεωρούνται:

- α) Τα προϊόντα εκσκαφών που πλεονάζουν λόγω του όγκου των σωλήνων και του αμμώδους υποστρώματος τα δε υπόλοιπα προϊόντα θεωρούνται συμβατικά ως αναγκαία για την επαναπλήρωση της τάφρου, εφόσον είναι κατάλληλα για επιχωματώσεις.

- β) Τα προϊόντα που προκύπτουν από την άρση πλακόστρωτων πεζοδρομίων, οδοστρωμάτων, κλπ.
- γ) Τα περισσεύματα προϊόντων εκσκαφών ή κατεδαφίσεων που προκύπτουν λόγω διάφορων κατασκευών που έχουν σχέση με τον αγωγό (λιθόστρωτο, υποδομές, αμμώδη υποστρώματα αμιαντοσωλήνων, αμμοχάλικα, βάσεις πεζοδρομίων, κλπ.).
- δ) απορρίμματα και κάθε είδους άχρηστα πλεονάζοντα υλικά.

Στα κεντρικά τμήματα της πόλης και όπου γενικά ειδικές τοπικές συνθήκες και κυκλοφοριακές ανάγκες το επιβάλλουν, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να διατάσσει την αποκόμιση των προβλεπόμενων να πλεονάσουν υλικών, είτε με δική της πρωτοβουλία, είτε οχλούμενη γι' αυτό από τον εργολάβο και πριν ακόμη ολοκληρωθούν οι επιχωματώσεις.

Η εργασία αποκόμισης πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφής πρέπει να εκτελείται από τον εργολάβο χωρίς αντίρρηση, άσχετα από τη μεγάλη ή μικρή ποσότητα των προϊόντων και τις θέσεις απόθεσής τους οι οποίες θα εγκρίνονται από την αρμόδια Αρχή.

Για κάθε αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην εκτέλεση εργασιών (αποκομιδή μπαζών, ανακατασκευή πεζοδρομίων και οδοστρωμάτων, σποραδικές αντιστηρίξεις παρειών τάφρων, κλπ.), για την εκτέλεση εργασιών που αντίκεινται στις συμβατικές υποχρεώσεις του εργολάβου, καθώς επίσης και για τη μη λήψη των ενδεικνυόμενων μέτρων ασφαλείας του έργου, υπεύθυνος αστικά και ποινικά είναι ο εργολάβος, η δε σχετική αποκατάσταση των ανωμαλιών μπορεί να πραγματοποιηθεί και από τον Δήμο σε βάρος του και για λογαριασμό του.

Οι συνδέσεις των σωλήνων θα πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τον τρόπο που υποδεικνύει η σύμβαση ανάλογα με το είδος των σωλήνων και οι αντίστοιχες προδιαγραφές και να είναι απολύτως στεγανές. Η επίβλεψη υποχρεούται να ελέγχει την στεγανότητα των συνδέσεων ή συνδέσμων, έχει δε το δικαίωμα να επεκτείνει τον παραπάνω έλεγχο στο σύνολο αυτών.

Η επίχωση των ορυγμάτων γίνεται κατά στρώσεις και η κάθε μια διαβρέχεται και δονείται δυνατά, με αποτέλεσμα σε οποιοδήποτε σημείο του υλικού επιχώσεως να επιτυγχάνεται συμπύκνωση 95% κατά PROCTOR και άνω. Δεν υπάρχει περίπτωση καταβολής αποζημίωσης λόγω επιπλήματος, πλαγίων μεταφορών, κλπ.

Υποχρέωση του αναδόχου είναι η ακύρωση του παλαιού αγωγού σε περιπτώσεις αντικατάστασης του δικτύου.

Σε περίπτωση αντικατάστασης αγωγού με τη μέθοδο μη ανοιχτής εκσκαφής, η εργασία θα πρέπει να εκτελείται από έμπειρο οικονομικό φορέα που διαθέτει την κατάλληλη εμπειρία, η οποία αποδεικνύεται με έργα παρόμοιου αντικειμένου. Για τον σκοπό αυτό ο Ανάδοχος θα πρέπει να ζητήσει την έγκριση υπεργολαβίας από την Προϊσταμένη Αρχή.

Άρθρο 32: Σκυροδέματα

Κατά την εκτέλεση των κατασκευών από σκυρόδεμα οποιασδήποτε κατηγορίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος - 2016 (ΦΕΚ 1561B/2.6.2016) που εγκρίθηκε με την αρ. πρωτ. Γ.Δ.Τ.Υ./οικ. 3328/12.05.2016) και τις ισχύουσες συμπληρωματικές προς αυτόν διατάξεις, καθώς και του Νέου Κανονισμού για τη μελέτη και κατασκευή έργων από σκυρόδεμα που εγκρίθηκε αρχικά με τη Δ11ε/0/30123/21.10.91 (ΦΕΚ1068B/91) και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με τη ΔΠβ/13/03.03.95 (ΦΕΚ 227B/28.03.95) απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, του Ελληνικού Κανονισμού για τη μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα που εγκρίθηκε με τη

Δ17α/116/4/ΦΝ 429/18-10-2000 (ΦΕΚ 1329Β/06.11.00) Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΧΩΔΕ και συμπληρώθηκε με την απόφαση Δ17/α/32/10/Φ.Ν.429/20.02.04 (Β' 447) και Δ17α/78/4/ΦΝ 429/21.04.2005 (Β'/576) όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση Δ17α/01/45/ΦΝ429/3.3.2010 του Υπουργείου ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. και ισχύει σήμερα.

Η ανάμιξη των υλικών του σκυροδέματος θα γίνεται αποκλειστικά με μηχανικό αναμικτήρα, απόδοσης πολλαπλασίου ακέραιου σάκου τσιμέντου.

Οι κάθε είδους δαπάνες ελέγχων και προελέγχων, βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου. Όμοια τον ανάδοχο βαρύνουν και όλες οι αποζημιώσεις "Α", "Β", "Γ", και "Δ" που αναφέρονται στο υποκεφάλαιο Ε6.2 του ΚΤΣ 2016.

Η συμπύκνωση του σκυροδέματος (υποκεφάλαιο Δ4 του Κ.Τ.Σ.) όλων των οπλισμένων τμημάτων κατασκευής θα γίνεται με χρήση δονητών, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου λόγω χρήσεως δονητών, η οποία θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών και στα κατ' αποκοπήν τμήματα του έργου. Επίσης, περιλαμβάνεται στις υποχρεώσεις του αναδόχου που δεν αποζημιώνονται ιδιαίτερα, και η Συντήρηση του σκυροδέματος, σύμφωνα με το υποκεφάλαιο Δ5 του Κ.Τ.Σ.

Για τον έλεγχο αντοχής του σκυροδέματος θα εκτελούνται δοκιμές με λήψη δοκιμών κατά τη διάστρωσή του σύμφωνα με το υποκεφάλαιο Γ1 του Κ.Τ.Σ.2016. Η λήψη και οι δοκιμές των δοκιμών θα πραγματοποιείται με δαπάνες του αναδόχου με την παρουσία και τις οδηγίες της επίβλεψης (έξι δοκίμια ημερησίως για κάθε σύνθεση και για κάθε 150m³ σκυροδέματος). Λήψη πυρήνων (καρότων) κατασκευών από σκυρόδεμα και δοκιμή της αντοχής τους θα γίνεται με δαπάνες του αναδόχου κατόπιν εντολής της Υπηρεσίας.

Για τον έλεγχο του εργάσιμου (συνεκτικότητας, πλαστικότητας) του σκυροδέματος, θα εκτελείται παράλληλα με κάθε λήψη δοκιμών αντοχής, μέτρηση και έλεγχος της κάθισης, σύμφωνα με τις ενότητες Β2.2.4 και Δ3.3.2 του Κ-Τ.Σ.

Η σχετική δειγματοληψία θα πραγματοποιείται με δαπάνες του αναδόχου και με την παρουσία και τις οδηγίες της επίβλεψης.

Πέρα από αυτό τον έλεγχο, η επίβλεψη έχει το δικαίωμα να ελέγξει την κάθιση για οποιαδήποτε ανάμιγμα ή φορτίο σκυροδέματος. Γι' αυτό ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση να έχει στη διάθεση της επίβλεψης μια έτοιμη σχετική συσκευή (κώνος του ABRAMS), χωρίς αξίωση πρόσθετης αποζημίωσης.

Σε περίπτωση διαπίστωσης μειωμένης αντοχής μιας παρτίδας σκυροδέματος, σε βαθμό επουσιώδη, τότε το ποσοστό μείωσης της αντίστοιχης αμοιβής του αναδόχου, ορίζεται ίσο προς το διπλάσιο του ποσοστού μείωσης της συμβατικής αντοχής. Σ' αυτή την περίπτωση, νέα συμβατική αντοχή θα είναι ο μέσος όρος των συμβατικών αντοχών που προέρχονται από τον τελευταίο έλεγχο ποιότητας σκυροδέματος της παρτίδας.

Άρθρο 33: Εργαστηριακές δοκιμές -έλεγχοι

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελεί εργαστηριακούς ή εργοταξιακούς ελέγχους των εργασιών και των υλικών του έργου σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Υ.ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ., όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά παραπάνω. Οι έλεγχοι θα γίνονται από το Κρατικό εργαστήριο ή από οποιοδήποτε εργαστήριο, εντός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, κατά νόμο διαπιστευμένο για εργαστηριακούς ή εργοταξιακούς ελέγχους εργασιών και υλικών, με μέριμνα και δαπάνες του Αναδόχου.

Η επίτευξη του απαιτούμενου βαθμού συμπύκνωσης επίχωσης θα εξακριβώνεται με εργαστηριακές δοκιμές όπως καθορίζονται στις Τεχνικές Προδιαγραφές και σε ποσοστό κατ' ελάχιστο μία εργαστηριακή εξέταση ανά 100 m² κατόψεως υλικού επίχωσης.

Η στρώση λήψης δοκιμών συμπύκνωσης επίχωσης θα βρίσκεται σε βάθος 0,30 έως 1,50 m από την επιφάνεια του εδάφους. Η επίβλεψη, πάντως, έχει το δικαίωμα και μετά το πέρας των εργασιών να προσδιορίζει θέση και βάθος λήψης νέων δοκιμών επίχωσης.

Οι έλεγχοι στην περίπτωση των διακλαδώσεων θα είναι κατ' ελάχιστον ανά 20 μικροέργα (διακλαδώσεις) του αναδόχου και κατά την κρίση του επιβλέποντα.

Το ίδιο ισχύει και για τα δοκίμια συμπύκνωσης βάσης οδοστρώματος από 3Α πάχους 10cm.

Τα δείγματα θα λαμβάνονται στο ύψος μιας συγκεκριμένης στρώσης, η οποία θα καθορίζεται από την επίβλεψη, οπωσδήποτε πριν από την κατασκευή της επόμενης στρώσης.

Για σκυρόδεμα κατασκευής έγχυτων φρεατίων σε ποσοστό κατ' ελάχιστο έναν πλήρη έλεγχο ανά 15 φρεάτια.

Για σκυροδέματα εγκιβωτισμού αγωγών σε ποσοστό κατ' ελάχιστο έναν πλήρη έλεγχο ανά 80 κυβικά μέτρα.

Σε κάθε περίπτωση οι έλεγχοι του σκυροδέματος γίνονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΚΤΣ2016 και η δαπάνη εκτέλεσής τους βαρύνει τον Ανάδοχο.

Επίσης ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να ελέγξει σύμφωνα με τις προδιαγραφές το ασφαλικό σκυρόδεμα που χρησιμοποιείται για την κατασκευή ασφαλικών ταπήτων υλικά και εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον μία πλήρη εξέταση ανά 500 τετραγωνικά μέτρα κάθε στρώσης τάπητος.

Επίσης ελέγχεται και η καταλληλότητα και η κοκκομετρική διαβάθμιση του θραυστού υλικού 3Α .

Στις περιπτώσεις αυτές και εφ' όσον η επίβλεψη παρακολούθησε την έντεχνη κατασκευή είναι δυνατόν να μη γίνουν μερικοί έλεγχοι πάντα σύμφωνα με την απόλυτη κρίση της επίβλεψης.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται με δικές του δαπάνες και με επίστευση του να εκτελέσει όλους τους παραπάνω ελέγχους μόνος του και χωρίς καμία ενόχληση από τον Επιβλέποντα, υποχρεούται δε να ειδοποιεί εγκαίρως τον επιβλέποντα ώστε να είναι παρών κατά τη διάρκεια του ελέγχου. Σε περίπτωση αστοχίας κάποιας εργαστηριακής δοκιμής εργασίας του έργου ή υλικού που χρησιμοποιείται σ' αυτό, οι έλεγχοι που αναφέρονται παραπάνω θα επαναλαμβάνονται σε διπλάσιο αριθμό με δαπάνες του Αναδόχου και μετά τα νέα αποτελέσματα θα αποφασίζεται απόρριψη του υλικού ή της εργασίας ή απομείωση της αποζημίωσης του Αναδόχου λόγω πλημμέλειας.

Για τον υπολογισμό της έκτασης απόρριψης ή απομείωσης, αν δεν υπάρχουν άλλες ενδείξεις από την Επίβλεψη, λαμβάνεται υπόψη ότι η αστοχία επεκτείνεται σε μέγεθος που αντιστοιχεί στους παραπάνω αναφερθέντες αριθμούς δοκιμών, όπου η θέση της δοκιμής που αστόχησε λαμβάνεται ως το κέντρο της έκτασης της αστοχίας, έστω και αν τα έργα δεν είναι συνεχόμενα.

Ανεξάρτητα από τους παραπάνω ελέγχους που υποχρεούται να κάνει ο Ανάδοχος η επίβλεψη έχει δικαίωμα να προβαίνει και με τα δικά της όργανα σε λήψη δειγμάτων και εργαστηριακή εξέταση αυτών εφόσον το κρίνει αναγκαίο.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέσει χωρίς αποζημίωση το απαιτούμενο εργατικό ή βοηθητικό προσωπικό.

Για όσα υλικά ή εργασίες δεν αναφέρονται στην παρούσα ΕΣΥ ή στα άλλα τεύχη, οι σχετικές δοκιμασίες, αυτές γίνονται σύμφωνα με τις ισχύουσες επίσημες προδιαγραφές μετά από αντίστοιχες εντολές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 34: Λογαριασμοί - Πιστοποιήσεις - Κρατήσεις λόγω εγγυήσεων, Κρατήσεις υπέρ τρίτων - Πληρωμές

Οι πληρωμές για τις εργασίες που εκτελούνται από τον Ανάδοχο θα καταβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κανονισμού Εκτέλεσης με βάση πιστοποιήσεις που θα συντάσσονται **μετά τη λήξη κάθε μήνα**.

Οι λογαριασμοί στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στις δηλώσεις γνωστοποίησης αφανών εργασιών. Απαγορεύεται να περιλαμβάνονται στον λογαριασμό εργασίες που δεν έχουν επιμετρηθεί.

Για την πληρωμή εργασιών που αποτελούν συμπληρωματικές ή νέες (υπερσυμβατικές) εργασίες, ο ανάδοχος συντάσσει χωριστό λογαριασμό μετά από τη συμβατική τακτοποίησή τους, σύμφωνα με τα άρθρα 23 και 24 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Για τις εγγραφές δαπανών, κατά τη σύνταξη των λογαριασμών, το πληρωτέο ποσό θα επιμερίζεται, σύμφωνα με τις λογιστικές ανάγκες της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Οι λογαριασμοί συντάσσονται πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί και συνοδεύονται ιδίως, από ανακεφαλαιωτικό συνοπτικό πίνακα των επιμετρήσεων εργασιών που εκτελέστηκαν από την αρχή του έργου, από τα παραστατικά στοιχεία των απολογιστικών εργασιών, από τον πίνακα του υπολογισμού της αναθεώρησης και από τις αποφάσεις που αναγνωρίζουν αποζημιώσεις ή επιβάλλουν ποινικές ρήτρες ή περικοπές ή άλλες απαιτήσεις του εργοδότη. Από κάθε νεότερο λογαριασμό αφαιρούνται τα ποσά που πληρώθηκαν με τους προηγούμενους λογαριασμούς, καθώς και ποσά που δεν αντιστοιχούν σε επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων λογαριασμών. Κατά την υποβολή, τον έλεγχο και την έγκριση του λογαριασμού δεν απαιτείται η προσκόμιση των δικαιολογητικών πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής των κρατήσεων εκ μέρους του αναδόχου.

Σε περιπτώσεις που καθυστερούν οι πληρωμές ισχύουν οι διατάξεις του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταβάλει όλους ανεξαιρέτους τους νόμιμους φόρους, δασμούς και τις κρατήσεις υπέρ τρίτων που καθορίζονται με τις εκάστοτε διατάξεις που ισχύουν για τα έργα της ΕΥΑΘ Α.Ε. κατά την ημέρα της δημοπρασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη.

Εάν μεταγενέστερα της ημέρας δημοπρασίας επιβληθούν νέοι φόροι, κρατήσεις, τέλη, κλπ. ή τροποποιηθούν και καταργηθούν άλλοι, το αντίστοιχο ποσό πληρώνεται ή εκπίπτει ανάλογα και αντίστοιχα από τους λογαριασμούς του Αναδόχου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας το ποσό αυτό ακριβώς χωρίς επιβαρύνσεις λόγω κρατήσεων αλλά και χωρίς το ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος του αναδόχου επ' αυτού.

Για το ποσό που πρέπει να πληρωθεί στον Ανάδοχο εκδίδεται στο όνομα του ένταλμα πληρωμής της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Για να εξοφληθεί το ένταλμα θα προσκομίζεται ισόποσο τιμολόγιο από αριθμημένο στέλεχος τιμολογίων. Δεκτά γίνονται ηλεκτρονικά τιμολόγια τα οποία θα υποβάλλονται στην ΕΥΑΘ Α.Ε. μέσω πιστοποιημένου παρόχου Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Τιμολόγησης.

Επιπλέον, θα προσκομίζεται και πιστοποιητικό, φορολογικής ενημερότητας της αρμόδιας οικονομικής εφορίας.

Η εξόφληση κάθε λογαριασμού της εργολαβίας θα γίνεται αφού προσκομισθεί από τον Ανάδοχο, βεβαίωση του e-ΕΦΚΑ, ότι εξόφλησε τις εισφορές του από την εργολαβία αυτή, από τα ημερομίσθια κλπ. και υπεύθυνη δήλωση που θα τη συντάξει σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 9 του ν. 1599/1986 που θα αναφέρεται στις συναφείς υποχρεώσεις του Αναδόχου.

Ο τελικός λογαριασμός θα πρέπει να αντιπροσωπεύει ένα ικανό ποσό που πρέπει να κρατείται από την Υπηρεσία έναντι πιθανών απαιτήσεων της που εκκαθαρίζονται μετά την παραλαβή.

Η παραλαβή των τιμολογίων θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά με την αποστολή τους σε μορφή pdf στις κάτωθι διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

- Τμήμα Λογιστηρίου : logistirio@eyath.gr
- Τμήμα Προμηθειών: promithies@eyath.gr

Άρθρο 35: Πληρωμές εισφορών ασφαλιστικών οργανισμών

Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να πληρώνει ανελλιπώς τις εισφορές του από το έργο προς –τον e-ΕΦΚΑ ή τους υπόλοιπους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην καταβολή προς το εργατοτεχνικό προσωπικό των καθοριζόμενων (με τις εκάστοτε από το Υπουργείο Εργασίας εκδιδόμενες αποφάσεις) δώρων λόγω εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, καθώς και αποζημιώσεων ημερών υποχρεωτικής αργίας, στη χορήγηση αδειας με αποδοχές και αποζημιώσεις λόγω απόλυσης, καθώς και στην καταβολή των νομίμων εισφορών του υπέρ των ασφαλιστικών και επικουρικών Οργανισμών ή Ταμείων, όπως ο e-ΕΦΚΑ (ακόμη και αν το έργο εκτελείται εκτός ασφαλιστικής περιοχής του e-ΕΦΚΑ κ.λπ.

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν εξοφλεί σύμφωνα με τα παραπάνω τις εισφορές του, έχει δικαίωμα ο Εργοδότης να τις πληρώσει απευθείας στους ασφαλιστικούς οργανισμούς για λογαριασμό του Αναδόχου και το αντίστοιχο ποσό θα παρακρατείται από το ποσό της πιστοποίησης.

Πάντως δεν θα πληρωθεί τελικός λογαριασμός του Αναδόχου εάν δεν προσκομίσει αυτός τελική βεβαίωση του e-ΕΦΚΑ και των υπόλοιπων Ασφαλιστικών και επικουρικών Οργανισμών ή Ταμείων ότι έχει καταβάλει όλες τις παραπάνω υποχρεώσεις του από το έργο, όπως διαμορφώνονται αυτές μετά την περαίωση του, καθώς και εάν δεν εκκαθαρισθούν οι υποχρεώσεις που δημιουργήθηκαν κατά την εκτέλεση του έργου, απέναντι στους άλλους Ο.Κ.Ω.

Άρθρο 36: Βλάβες – Καθυστερήσεις έργου

Ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμία αποζημίωση από τον κύριο του έργου για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στο έργο, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημιά του που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του ή σε μη χρήση των καταλλήλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας του Εργοδότη ή ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου άρθρο 25 του Κανονισμού Εκτέλεσης. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.

Ο Ανάδοχος δεν δικαιούται αποζημίωση για καθυστερήσεις στην εκτέλεση εργασιών, λόγω διακοπής υδροδότησης ή λόγω διαφόρων εμποδίων, όπως παρκαρισμένων αυτοκινήτων, δέντρων

κλπ., για καθυστερήσεις κατά τον εντοπισμό ή για τον μη εντοπισμό αφανών διαρροών, καθώς και για άγονες μετακινήσεις ή καθυστερήσεις προσωπικού και μηχανημάτων.

Κατά τα λοιπά, ως προς τα ελαττώματα του έργου ισχύει το άρθρο 25 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Άρθρο 37: Έκπτωση Αναδόχου

Για την έκπτωση του αναδόχου εφαρμόζεται το άρθρο 28 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Αν ο ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., που είναι σύμφωνες με τη σύμβαση, τον Κανονισμό Εκτέλεσης και τον νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία. Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του αναδόχου αν συντρέχει οποιαδήποτε από τις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Καθυστερήσει υπαίτια, πέραν του μηνός από της υπογραφής της σύμβασης, την έναρξη των εργασιών ή την υποβολή του αναλυτικού χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα και με όσα προβλέπονται στην παρούσα και στα λοιπά έγγραφα της σύμβασης.

β) Υπερβεί με υπαιτιότητά του, για χρόνο περισσότερο του μηνός, τον προβλεπόμενο στη σύμβαση χρόνο για την ολοκλήρωση της εργοταξιακής του ανάπτυξης.

γ) Υπερβεί με υπαιτιότητά του κατά δύο (2) τουλάχιστον μήνες, τμηματική προθεσμία του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί, αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, όπως έχει διαμορφωθεί με τις υπογραφείσες συμπληρωματικές συμβάσεις, είναι δυνατή η χορήγηση παράτασης των προθεσμιών προς το συμφέρον του έργου, έστω κι αν η καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητά του. Η παράταση χορηγείται στην περίπτωση αυτήν χωρίς αναθεώρηση τιμών, εφόσον προβλέπεται τέτοια, και με επιβολή ποινικών ρητρών για παραβίαση προθεσμιών.

δ) Οι εργασίες του είναι συστηματικά κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για τον λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή του άρθρου 27 του Κανονισμού Εκτέλεσης, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης, για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί η ασκηθείσα ένστασή του.

ε) Παρεκκλίνει επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτήν απαιτείται η κοινοποίηση δύο (2) τουλάχιστον σχετικών εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.

στ) Διαπιστωθεί, ότι προσκόμισε πλαστή εγγυητική επιστολή ή ότι προσκόμισε πλαστά δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου, κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 38: Παραλαβή - χρόνος εγγυήσεως

Οι εργασίες περαιώνονται όταν εξαντληθεί η εγκεκριμένη πίστωση του έργου μαζί με τις συμπληρωματικές πιστώσεις που θα εγκριθούν, ακόμη και αν δεν έχει περάσει **24μηνος** από την έναρξη της εργολαβίας. Εφόσον η αρχική πίστωση του έργου δεν εξαντληθεί μέσα στη **24μηνος** προθεσμία περαίωσης του έργου, αυτή μπορεί να παραταθεί για ανάλογο χρονικό διάστημα και μέχρις εξαντλήσεως της πίστωσης.

Ο χρόνος εγγυήσεως, κατά τον οποίο ο ανάδοχος φέρει τον κίνδυνο του έργου και υποχρεούται στη συντήρησή του, ορίζεται γενικά σε δεκαπέντε (15) μήνες από τη βεβαιωμένη περάτωση των

εργασιών. Μέχρι την παραλαβή ο ανάδοχος οφείλει να συντηρεί το έργο και να αποκαθιστά κάθε φορά τις βλάβες που θα συμβούν από τη συνηθισμένη χρήση του.

Για τη **βεβαίωση περάτωσης** του έργου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 31 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Για τη **διοικητική παραλαβή για χρήση** ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 33 του Κανονισμού Εκτέλεσης. Αν από τη σύμβαση προβλέπεται η εκτέλεση των εργασιών παράλληλα προς τη χρήση του έργου, δεν απαιτείται η διενέργεια διοικητικής παραλαβής. Το ίδιο ισχύει αν η παράλληλη χρήση προκύπτει από τη φύση των εργασιών. Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να διενεργείται διοικητική παραλαβή του έργου μετά από σχετική απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας. Η διοικητική παραλαβή για χρήση δεν αναπληρώνει τη διενέργεια της παραλαβής του έργου.

Στην παραλαβή παραλαμβάνονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Οι εργασίες συμπληρωματικών συμβάσεων παραλαμβάνονται μαζί με τις εργασίες της αρχικής σύμβασης.

Η παραλαβή ολοκληρώνεται μετά την πάροδο του χρόνου υποχρεωτικής από τον ανάδοχο συντήρησης. Πρέπει να διενεργηθεί μέσα σε δύο (2) μήνες από τότε που λήγει ο χρόνος εγγύησης. Αν η παραλαβή δεν διενεργηθεί μέσα σε αυτήν την προθεσμία, θεωρείται ότι έχει συντελεσθεί αυτοδίκαια τριάντα (30) ημέρες μετά την υποβολή από τον ανάδοχο σχετικής ειδικής όχλησης.

Για τη διενέργεια της παραλαβής το Δ.Σ. της ΕΥΑΘ Α.Ε. ορίζει τριμελή επιτροπή παραλαβής, αφού προηγουμένως η Διευθύνουσα Υπηρεσία ανακοινώσει την περάτωση των εργασιών και την υποβολή ή σύνταξη της τελικής επιμέτρησης.

Για την παραλαβή συντάσσεται πρωτόκολλο που υπογράφεται υποχρεωτικά από όλα τα μέλη της επιτροπής και από τον τελευταίο επιβλέποντα. Επίσης, υπογράφεται από τον ανάδοχο που παραδίδει το έργο και, εάν αυτός αρνηθεί να υπογράψει το πρωτόκολλο, του επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή και εφαρμόζονται τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 34 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Η επιτροπή παραλαβής παραλαμβάνει το έργο ποσοτικά και ποιοτικά, ελέγχει κατά το δυνατόν τις επιμετρήσεις, καταγράφει στο πρωτόκολλο τις ποσότητες της τελικής επιμέτρησης, όπως διορθώνονται από τους ελέγχους που γίνονται, χωρίς να δεσμεύεται από τα περιεχόμενα του τελικού συνοπτικού επιμετρητικού πίνακα, στον οποίο μπορεί να επέμβει διορθωτικά, αιτιολογεί τις τροποποιήσεις στις ποσότητες και αναγράφει τις παρατηρήσεις της για εργασίες που έχουν εκτελεσθεί με υπέρβαση των εγκεκριμένων ποσοτήτων ή κατά τροποποίηση των εγκεκριμένων σχεδίων. Η επιτροπή επίσης ελέγχει κατά το δυνατόν την ποιότητα των εργασιών και αναγράφει στο πρωτόκολλο τις παρατηρήσεις της, ιδίως για τις εργασίες που κρίνονται απορριπτές ή ελαττωματικές, ουσιώδεις ή επουσιώδεις, που πρέπει να αποκατασταθούν ή παραδεκτές μεν, αλλά με μείωση της τιμής τους. Ως επουσιώδεις θεωρούνται οι εργασίες που δεν επηρεάζουν τη λειτουργικότητα του έργου, την ασφάλεια των χρηστών και δεν παραβιάζουν όρους αδειοδοτήσεων του έργου. Κατόπιν των παρατηρήσεων αυτών η Διευθύνουσα Υπηρεσία μεριμνά για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων που τυχόν διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 27 του Κανονισμού Εκτέλεσης, περί ακαταλληλότητας υλικών - ελαττωμάτων - παράλειψης συντήρησης.

Στην παραλαβή καλείται να παραστεί και ο ανάδοχος. Η παραλαβή γίνεται νόμιμα και χωρίς την παρουσία του αναδόχου εφόσον αυτός έχει κληθεί να παραστεί. Στην τελευταία αυτήν περίπτωση, όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος αρνείται την υπογραφή του πρωτοκόλλου, το πρωτόκολλο επιδίδεται στον ανάδοχο με δικαστικό επιμελητή. Το πρωτόκολλο θεωρείται ως

πράξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και η σχετική ένσταση από τον ανάδοχο ασκείται μέσα στην προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού Εκτέλεσης, υπολογιζόμενη από την υπογραφή του με επιφύλαξη ή από την επίδοσή του στον ανάδοχο.

Σε περίπτωση εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, διακόπτεται η διαδικασία της παραλαβής έως ότου αποκατασταθούν τα ελαττώματα, για τα οποία επιδίδεται ειδική διαταγή προς τον ανάδοχο. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία των δύο (2) μηνών από τη λήξη του χρόνου εγγύησης, που αναφέρεται στην παρ. 3 του άρθρου 35 του Κανονισμού Εκτέλεσης, άρχεται εκ νέου από τη βεβαιωμένη αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Το πρωτόκολλο εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΑΘ Α.Ε., κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο, μετά την αποκατάσταση των ελαττωμάτων. Μέχρι την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΑΘ Α.Ε. ο ανάδοχος εξασφαλίζει να φέρει τον κίνδυνο του έργου.

Το παρόν έχει ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις παραλαβής τμημάτων έργων που περατώθηκαν και μπορεί να έχουν αυτοτελή χρήση, όπου αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση, καθώς επίσης και σε όλες τις περιπτώσεις που μια εργολαβία δεν συνεχίζεται, όπως στις περιπτώσεις διάλυσης και έκπτωσης.

Μετά από την παραλαβή του έργου, ο ανάδοχος ευθύνεται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα περί κρυφών ελαττωμάτων (άρθρο 692 ΑΚ). Σε περιπτώσεις ειδικών έργων, με τα συμβατικά τεύχη μπορεί να ορίζονται πρόσθετες ευθύνες ή υποχρεώσεις του αναδόχου και μετά την παραλαβή.

Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος και της παρ. 3 του άρθρου 178 του ν. 4412/2016, περί προδιαγραφών και κανονισμών έργων, εφαρμόζονται είτε η παραλαβή διενεργηθεί πραγματικά είτε συντελεστεί αυτοδίκαια.

Η συντέλεση της παραλαβής αποτελεί την αφετηρία της παραγραφής των απαιτήσεων του αναδόχου από την εργολαβική σύμβαση που δεν έχουν ήδη παραγραφεί, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος. Τα εν γένει δικαιώματα του αναδόχου από τη σύμβαση αποσβέννυνται και οποιαδήποτε εξ αυτών αξίωση παραγράφεται, εάν αυτά δεν ασκηθούν, με σχετική αίτησή του προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την εμφάνιση της γενεσιουργού τους αιτίας.

Αν η παραλαβή συντελεστεί αυτοδίκαια και διαπιστωθούν εκ των υστέρων διαφορές στις ποσότητες των εργασιών που εκτελέστηκαν, ο ανάδοχος έχει υποχρέωση να επιστρέφει το εργολαβικό αντάλλαγμα που έχει καταβληθεί για τις εργασίες αυτές.

Απαραίτητα στοιχεία για την παραλαβή κάθε έργου είναι ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.), το Σχέδιο Ασφαλείας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), το Μητρώο Έργου και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε» του έργου.

Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει ψηφιακό αρχείο στο οποίο περιέχονται φωτογραφικές αποτυπώσεις όλων των σταδίων του έργου και ιδίως, των εκτελεσθεισών αφανών εργασιών. Αν ο ανάδοχος δεν προσκομίζει τα ανωτέρω έγγραφα, δύναται να καταπίπτει σε βάρος του το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης.

Άρθρο 39: Ποιότητα υλικών

Όλα τα υλικά που προμηθεύεται ο Ανάδοχος για την εκτέλεση των έργων θα είναι αρίστης ποιότητας, αντοχής και σύμφωνα με τους οικείους κανονισμούς του κράτους. Η παραλαβή και ο έλεγχος της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου ή ενσωματώνονται σε αυτό, γίνεται από έναν (1) ή περισσότερους τεχνικούς από την πλευρά του αναδόχου, ο οποίος συντάσσει και υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία,

με την οποία βεβαιώνει και την αλήθεια του περιεχομένου της. Παράλειψη σύνταξης και υποβολής της σχετικής δήλωσης συνιστά κώλυμα υποβολής κάθε επόμενου λογαριασμού.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 27 του Κανονισμού Εκτέλεσης περί ακαταλληλότητας των υλικών.

Υλικά που προορίζονται για τις επιμέρους ειδικές κατασκευές πρέπει να ανταποκρίνονται στους ισχύοντες οικείους Κανονισμούς (π.χ. σκυροδεμάτων) και στους κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης.

Άρθρο 40 Ευθύνη του αναδόχου για την ποιότητα του έργου

Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού Εκτέλεσης και (συμπληρωματικά) του ν. 4412/2016, για την ποιότητα και την αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος. Ο πάσης φύσεως έλεγχος που ασκείται από την Εταιρεία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο κατά κανένα τρόπο από την ευθύνη αυτή.

Άρθρο 41: Ημερολόγιο του έργου

Σχετικά με τη διαδικασία τήρησης του Ημερολογίου του έργου και τα απαραίτητα στοιχεία που αναγράφονται σε αυτό, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 15 του Κανονισμού Εκτέλεσης.

Εφόσον ο ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για τήρηση και κοινοποίηση του ημερολογίου, επιβάλλεται ειδική ποινική ρήτρα που καθορίζεται στα εκατό (100) ευρώ για κάθε ημέρα παράλειψης.

Άρθρο 42: Επιμετρήσεις - Αποτύπωση και Μητρώο των έργων

Στο τέλος κάθε τμηματικής ολοκλήρωσης του έργου ο ανάδοχος συντάσσει επιμετρήσεις κατά διακριτά μέρη του έργου για τις εργασίες που εκτελέστηκαν. Ως προς τις επιμετρήσεις και την παραλαβή των εργασιών (εμφανών και αφανών) και του φυσικού εδάφους ισχύει το άρθρο 151 του ν.4412/2016.

Επιμετρητικά στοιχεία: Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου λαμβάνονται επί τόπου όλα τα αναγκαία στοιχεία για την επιμέτρηση των ποσοτήτων των εκτελούμενων εργασιών. Τα επί τόπου επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από την επίβλεψη του έργου, κατ' άρθρο 7 του Κανονισμού Εκτέλεσης και τον εκπρόσωπο του αναδόχου και αποτυπώνονται σε επιμετρητικά σχέδια που υπογράφονται από τα δύο μέρη.

Στις υποχρεώσεις του αναδόχου συμπεριλαμβάνεται η **κατάρτιση λεπτομερούς σκαριφήματος αναφορικά με τη θέση της επέμβασης**. Τα σκαριφήματα αυτά θα περιλαμβάνονται σε κάθε επιμέτρηση και αφού αυτή εγκριθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, θα διαβιβαστούν στη Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Έργων και Ανάπτυξης / Τμήμα Γεωπληροφορικής - Τοπογραφίας & Υδραυλικού Μοντέλου. Ο τρόπος σύνταξης του σκαριφήματος καθώς και υπόδειγμα αυτού φαίνεται στην Τεχνική Προδιαγραφή 5.4 – μέρος Α.

Ο Ανάδοχος κατασκευής, είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, να συντάξει και να υποβάλει στην Εταιρεία μετά την ολοκλήρωση των εργασιών το Μητρώο του έργου, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ. 38108/ΦΝ 466/07.06.2017 (ΦΕΚ Β1956/07-06-17) Υπουργική Απόφαση.

Το Μητρώο του έργου, θα πρέπει να περιλαμβάνει απαραίτητα τα παρακάτω:

- Πίνακα απογραφής, που θα εμφανίζει περιληπτικά τα επί μέρους έργα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό κλπ. που θα συγκροτούν το όλο έργο.

- Πλήρη σειρά των σχεδίων του έργου με τις διαστάσεις όπως τελικά εφαρμόστηκαν και που ενδεικτικά και όχι περιοριστικά για παράδειγμα θα πρέπει να περιλαμβάνουν, οριζοντιογραφία, μηκοτομή, διατομές των σκαμμάτων (με ανάλυση της διαμόρφωσης κάθε στρώσης, καθώς και των στρώσεων κατά τμήματα οδοστρωμάτων), όψεις, κατόψεις, τομές, λεπτομέρειες σε κατάλληλες κλίμακες των λοιπών έργων ή επί μέρους έργων, που θα αποδίδουν τη θέση, τη μορφή, τυχόν ειδικά τεχνικά χαρακτηριστικά τους, καθώς και τις συνθήκες λειτουργικότητας τους. Τα παραπάνω σχέδια θα πρέπει να υποβάλλονται και για τα κάθε είδους συναφή και συμπληρωματικά έργα. Έτσι, στην περίπτωση έργων εγκατάστασης αγωγών, απαιτούνται να υποβληθούν σχέδια, διάβασης γεφυρών, οχετών, τοίχων αντιστήριξης, διατρήσεων (μικροσηράγγων), δομικών και Η/Μ έργων εγκαταστάσεων, θέσεων μονίμων οργάνων μέτρησης, και λοιπών επί μέρους έργων που περιλαμβάνονται και συμπληρώνουν το όλο έργο.
- Η αποτύπωση του έργου και παράδοση στο τμήμα Γεωπληροφορικής - Τοπογραφίας & Υδραυλικού Μοντέλου της εταιρείας, σύμφωνα με την αντίστοιχη Τεχνική Προδιαγραφή. Η αποτύπωση του έργου θα παραδίδεται στο 25%, στο 50%, στο 75% και στο 100% των εργασιών κατασκευής του έργου. Μαζί με την αποτύπωση θα παραδίδεται και μία φωτογραφία για κάθε φρεάτιο το οποίο έχει εξάρτημα και για κάθε εγκατάσταση στην οποία προστίθεται εξάρτημα.
- Τεύχος στοιχείων υψομετρικών αφετηριών με ενδεικτικά σχέδια της θέσης τους.
- Τεύχος συνοπτικής παρουσίασης όλων των ερευνών πεδίου και εργαστηρίων (γεωτεχνικές έρευνες, γεωλογικές έρευνες και μελέτες, κλπ.) κλπ.
- Τεύχος για όλες τις δοκιμές και διαδικασίες Ποιοτικού Ελέγχου με αντίγραφα όλων των αντίστοιχων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί (Οίκων Ποιοτικού Ελέγχου εξωτερικού, ΟΠΕ του έργου, άλλων εργαστηρίων, κλπ.) σύμφωνα με τους Ειδικούς Όρους Δημοπράτησης. Ειδικότερα θα περιλαμβάνονται και όλοι οι έλεγχοι λειτουργίας των δικτύων και Η/Μ εγκαταστάσεων.
- Περιγραφική έκθεση των κυρίων φάσεων εργασιών, των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν, των δυσκολιών κλπ.
- ΣΑΥ – ΦΑΥ
- Φάκελο εγγυήσεων εξοπλισμού και εργασιών.
- Φάκελο Οικονομικής πορείας έργου (Συγκριτικοί πίνακες, λογαριασμοί κλπ.)
- Σύνολο αδειών που τυχόν εκδόθηκαν κατά τη Σύμβαση και την κείμενη Νομοθεσία: Π.χ. Δήμοι, Πολεοδομία, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Νομαρχία, Αστυνομία κλπ.

Ως στοιχεία του Μητρώου Έργου, νοούνται εκτός από τα στοιχεία που αναλυτικά αναφέρθηκαν παραπάνω και τα στατιστικά στοιχεία σε σχέση με το έργο που ο Ανάδοχος υποχρεούται να συγκεντρώσει, επεξεργαστεί και υποβάλει στην Εταιρεία, το εποπτικό υλικό τεκμηρίωσης της προόδου και προβολής του έργου (φωτογραφίες, διαφάνειες, βίντεο, ταινίες, ψηφιοποιημένο οπτικοακουστικό υλικό, κλπ.), το εγχειρίδιο επιθεώρησης και συντήρησης καθώς και εγχειρίδιο λειτουργίας του έργου και του εγκατεστημένου εξοπλισμού.

Παράλειψη υποβολής του Μητρώου του έργου θεωρείται ουσιώδης ελάττωμα του έργου.

Άρθρο 43: Λήψη φωτογραφιών

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να παραδίδει στην υπηρεσία τρία (3) αντιτύπα σε ειδικό χαρτί εκτύπωσης φωτογραφικής ποιότητας και των ψηφιακών αρχείων (σε CD ή DVD, κατά περίπτωση), σειράς εγχρώμων ψηφιακών φωτογραφιών ανάλυσης $\geq 5,0$ Μpixels των διαφόρων φάσεων του Έργου, παραγωγής υλικών και εκτέλεσης δοκιμών. Ενδιαφέρουσες κατ' αρχήν φάσεις είναι η αρχή και το πέρας των εργασιών του κάθε τμήματος όπου απασχολείται το προσωπικό του αναδόχου. Το μητρώο των επιμέρους έργων θα παραδίδεται συνημμένο με τις επιμετρήσεις προκειμένου να πληρωθεί η πιστοποίηση που τα αφορά.

Άρθρο 44: Εξυπηρέτηση μεταφοράς υπαλλήλων της επίβλεψης

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του να διαθέτει στην επίβλεψη του έργου, οποτεδήποτε του ζητηθεί και οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα ή ώρα, από την υπογραφή της σύμβασης έως την παραλαβή, επιβατικό αυτοκίνητο για επίσκεψη των έργων.

Άρθρο 45: Καθαρισμός κατασκευών - εργοταξίων - εγκαταστάσεων

Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του και προ της παράδοσης για χρήση κάθε τμήματος έργου όπως και μετά την περαίωση ολοκλήρου του έργου να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους γύρω χώρους και γενικά από τα εργοτάξια κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, εργαλεία ή ικριώματα, μηχανήματα υλικά πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κ.λπ., να άρει (καταστρέψει κ.λπ.) κάθε βοηθητικό έργο το οποίο θα υποδείξει η Διευθύνουσα Υπηρεσία ως άχρηστο ή επιζήμιο για την μετέπειτα λειτουργία των έργων, να ισοπεδώσει τους χώρους στους οποίους τα παραπάνω ήταν αποτιθέμενα ή εγκαταστημένα κ.λπ., να παραδώσει δε τελείως καθαρές τόσο τις κατασκευές όσο και τους πέριξ χώρους του εργοταξίου και γενικά να μεριμνήσει για κάθε ενέργεια που απαιτείται για την παράδοση του έργου σε εύρυθμη λειτουργία σύμφωνα με τους όρους των συμβατικών στοιχείων της εργολαβίας. Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει όταν εκλείπει ο λόγος σύμφωνα με την κρίση της Υπηρεσίας και στην άρση (καθαίρεση, αποκόμιση κ.λπ.) κάθε προστατευτικής κατασκευής που κατασκευάστηκε για την εκτέλεση του έργου (εργασιών και παραγωγής υλικών), προστατευτικής κατασκευής που έγινε για οποιοδήποτε λόγω προς αποφυγή κάθε φύσης ζημιών, φθορών, ατυχημάτων κ.λπ. σε ιδιοκτησίες, οικοδομές, δέντρα, αγρούς, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κοινωφελείς εγκαταστάσεις, και κάθε φύσης έργα, καθώς και απομάκρυνση περιφραγμάτων των εργοταξίων.

Αν μετά από έγγραφη εντολή του εργοδότη ο ανάδοχος δεν εκτελέσει τις παρά πάνω εργασίες, μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της εντολής, οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, της δαπάνης παρακρατούμενης από την αμέσως επόμενη πληρωμή.

Άρθρο 46: Αρχαιότητες

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει αμέσως και χωρίς καμία καθυστέρηση στην υπηρεσία την πιθανή εμφάνιση κατά την κατασκευή των έργων αρχαιοτήτων ή οποιασδήποτε φύσης έργων τέχνης για τα οποία έχουν εφαρμογή οι κείμενες διατάξεις περί αρχαιοτήτων.

Σε περίπτωση καθυστέρησης της προόδου των έργων από την παραπάνω αιτία χορηγείται ανάλογη παράταση της συμβατικής προθεσμίας, μη αποκλειόμενης και της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 29 του Κανονισμού Εκτέλεσης περί διακοπής εργασιών.

Άρθρο 47: Μελέτη των συνθηκών και όρων κατασκευής των έργων

Η συμμετοχή στη δημοπρασία με την υποβολή της προσφοράς αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται τις γενικές και τοπικές συνθήκες κατασκευής του συγκεκριμένου έργου και κυρίως σε ότι αφορά τις κάθε φύσης πηγές λήψης υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπέλασης, τις συνήθεις μετεωρολογικές συνθήκες, τις συνθήκες και τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης των υδάτων των ποταμών, χειμάρρων, παλίρροιας, υπογείων υδάτων ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες στον τόπο των έργων, τη φύση, τη διαμόρφωση και την κατάσταση του εδάφους και του υπεδάφους, το είδος, την ποιότητα και την ποσότητα των ευρισκομένων στην περιοχή καταλλήλων εκμεταλλεύσιμων υλικών, το είδος και τα μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες που θα απαιτηθούν προ της έναρξης και κατά την εκτέλεση των εργασιών, τη γεωγραφική κατανομή των εν λόγω έργων, τις ειδικές δυσκολίες κατασκευής έργων ύδρευσης - αποχέτευσης εντός πόλης, σε οδούς με πυκνή και βαριά κυκλοφορία, τα τυχόν υπάρχοντα εμπόδια από δίκτυα κοινής ωφελείας η οποιασδήποτε φύσης και προσπέλασης και οποιαδήποτε άλλα θέματα, τα οποία με οποιονδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης. Επίσης, ο Ανάδοχος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει τα εγκεκριμένα άρθρα του Τιμολογίου καθώς και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας, τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν μαζί με τη διακήρυξη, τη βάση της προσφοράς του, ώστε να εφαρμόσει αυτά και ότι αποδέχεται και ανεπιφύλακτα αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις παραπάνω συνθήκες και όρους.

Παράλειψη του Αναδόχου να ενημερωθεί με κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά τους όρους της σύμβασης, δεν απαλλάσσει αυτόν από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

Άρθρο 48: Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου

Ο ανάδοχος οφείλει να υποβάλλει στην ΕΥΑΘ Α.Ε., κάθε εξάμηνο, στοιχεία για κάθε μεταφορέα αποβλήτων εκσκαφών και για κάθε εταιρεία διάθεσης αποβλήτων εκσκαφών που απασχολούνται στο έργο και είναι απαραίτητα για τη συμπλήρωση του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (ΗΜΑ).

Για κάθε μεταφορέα αποβλήτων εκσκαφών που απασχολείται στο έργο ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Επωνυμία
- Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ)
- Αριθμό Μητρώου (ΑΜ) ΗΜΑ
- Παραστατικά προς τις εταιρείες διάθεσης με την ποσότητα (ton) που παραδόθηκε

Για κάθε εταιρεία διάθεσης αποβλήτων εκσκαφών που απασχολείται στο έργο ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Επωνυμία
- Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ)
- Αριθμό Μητρώου (ΑΜ) ΗΜΑ

- Ποσότητες (ton) που παραδόθηκαν ανά κατηγορία αποβλήτων (Κωδικός ΕΚΑ)

Τα ανωτέρω στοιχεία θα αποστέλλονται στην ΕΥΑΘ Α.Ε. έως ένα (1) μήνα μετά τη συμπλήρωση κάθε εξαμήνου, δηλαδή έως την 30/7 και 31/01 κάθε έτους.

Άρθρο 49: Υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας - Εχεμύθειας

Αμφότερα τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν να μην αποκαλύπτουν προς τρίτους εμπιστευτικές πληροφορίες του Αντισυμβαλλόμενου Μέρους, π.χ. κάθε πληροφορία τεχνικού ή εμπορικού χαρακτήρα, οι οποίες αφορούν τη λειτουργία και την επιχειρηματική της ανάπτυξη, περιλαμβανομένων, ενδεικτικώς, πληροφοριών σχετικών με τεχνογνωσία, πρότυπα, μεθόδους, διαδικασίες, επιχειρηματικές συμφωνίες, τιμολογιακή πολιτική, πελάτες κάθε κατηγορίας, στρατηγικό σχεδιασμό κ.λπ. (εφεξής «Εμπιστευτικές Πληροφορίες»). Αμφότερα τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρεούνται να λαμβάνουν τα προσήκοντα μέτρα, ώστε να εξασφαλιστεί η διατήρηση της εμπιστευτικότητας μέσω συμφωνιών εχεμύθειας ή άλλων κατάλληλων μέτρων που εφαρμόζονται από το προσωπικό ή/και τους συμβούλους τους.

Κατά τη διάρκεια της ισχύος της παρούσας Σύμβασης, αλλά και μετά τη λύση ή λήξη της, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να μην αποκαλύπτει και να μη χρησιμοποιεί για διαφορετικούς σκοπούς από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του που απορρέουν από την ανωτέρω σύμβαση, οποιαδήποτε Εμπιστευτική Πληροφορία την οποία έλαβε κατά τη διάρκεια και λόγω της εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης και της καθ' οιονδήποτε τρόπο (αμέσως ή εμμέσως) συμμετοχής του σ' αυτήν.

Ο Ανάδοχος αναγνωρίζει και συμφωνεί ότι, ούτε ο ίδιος, ούτε οι υπάλληλοί του, ούτε και οι καθ' οιονδήποτε τρόπο συνεργαζόμενοι με αυτόν, θα αποκτήσουν οποιαδήποτε δικαιώματα στις Εμπιστευτικές Πληροφορίες, εκτός από το δικαίωμα να τις χρησιμοποιούν για τις ανάγκες της λειτουργίας και μόνο της παρούσας Σύμβασης.

Ο Ανάδοχος δεν επιτρέπεται να αποκαλύψει τις Εμπιστευτικές Πληροφορίες σε οιονδήποτε τρίτο παρά μόνον κατόπιν της έγγραφης συναίνεσης της ΕΥΑΘ Α.Ε.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας για την ασφαλή συλλογή, χρήση και τυχόν επεξεργασία των Εμπιστευτικών Πληροφοριών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εκάστοτε ισχύουσα κείμενη σχετική νομοθεσία. Ωσαύτως είναι υποχρεωμένος, τόσο αυτός, όσο και οι υπάλληλοί του ή συνεργαζόμενοι με οιοδήποτε τρόπο με αυτόν, να αναφέρουν αμελλητί στην ΕΥΑΘ Α.Ε. οιαδήποτε απόπειρα ή παράνομη μεταφορά των Εμπιστευτικών Πληροφοριών υποπέσει στην αντίληψή τους ή άλλως παραβίαση των συστημάτων στα οποία είναι καταχωρισμένες οι Εμπιστευτικές Πληροφορίες.

Σε περίπτωση παραβίασης των αναφερομένων στην παρούσα, εκ μέρους του ο Ανάδοχος ή οιοσδήποτε υπάλληλος ή συνεργάτη αυτού, κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω, υποχρεούται να αποκαταστήσει κάθε είδους, ζημίας που τυχόν μπορεί να προκλήθηκε στην αναθέτουσα εταιρεία από την πλημμελή ή μη προσήκουσα τήρηση του παρόντος όρου της Σύμβασης.

Ο Ανάδοχος απαγορεύεται να χρησιμοποιεί κάθε ένδειξη, σήμα ή λογότυπο, λεκτικό ή απεικονιστικό που ανήκει στην ΕΥΑΘ Α.Ε. και που αναφέρεται ή προσδιορίζει την ταυτότητά του σε διαφημίσεις, εκδόσεις υλικού, προωθητικές ενέργειες ή άλλες εμπορικές ενέργειες ή στην αλληλογραφία με τρίτους.

Η υποχρέωση εμπιστευτικότητας δεν εφαρμόζεται σε πληροφορίες που έχουν ήδη δημοσιοποιηθεί νομίμως κατά τον χρόνο που αποκαλύπτονται ή πριν τη σύναψη της σύμβασης.

Τέλος, μαζί με τη σύμβαση ο ανάδοχος υποχρεούται να υπογράψει σύμβαση επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (DPA). Υπόδειγμα της εν λόγω σύμβασης υπάρχει στο παράρτημα της ΕΣΥ.

Αριθ. Θεώρ.: **903**

Θεσσαλονίκη, **02.06.2026**

Η Συντάξασα

Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Μελετών, Προκηρύξεων
& Διαγωνισμών

Ο Διευθυντής Στρατηγικού
Σχεδιασμού, Έργων
και Ανάπτυξης

Έλενα Αβραμίδου
Πολιτικός Μηχανικός

Χριστίνα Πασχαλίδου
Αγρ. Τοπογράφος Μηχανικός

Αλέξανδρος Μεντές
Πολιτικός Μηχανικός

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΣΥ

Σύμβαση Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (DPA)

Ταυτότητα Εγγράφου:	ΣΠΙ.05.05.Φόρμα
Έκδοση:	1
Ημερομηνία:	

1 Συμβαλλόμενοι Σύμβασης

Ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας:	Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΕΥΑΘ Α.Ε., Εγνατία 127, Θεσσαλονίκη
Ο Εκτελών την Επεξεργασία:	<i>[συμπληρώνονται τα στοιχεία του αναδόχου, επωνυμία, διεύθυνση κτλ]</i>

2 Πεδίο εφαρμογής και ρόλοι

- 2.1 Η παρούσα σύμβαση ισχύει για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εντός του πεδίου εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ), από τον εκτελούντα την επεξεργασία για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας.
- 2.2 Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης, η ΕΥΑΘ και ο/η *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* συμφωνούν ότι η ΕΥΑΘ είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ο/η *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* είναι ο εκτελών την επεξεργασία τέτοιων δεδομένων. Στην περίπτωση που η ΕΥΑΘ ενεργεί ως εκτελών την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό τρίτου, ο/η *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* θεωρείται ότι είναι άλλος εκτελών την επεξεργασία.
- 2.3 Οι παρόντες όροι δεν ισχύουν όταν ο/η *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* είναι ένας υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3 Ορισμοί

- 3.1 Για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Σύμβαση	Αυτή η σύμβαση επεξεργασίας δεδομένων
ΓΚΠΔ	Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)

Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα	Τα δεδομένα που ανταποκρίνονται στον ορισμό των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΚΠΔ και τα οποία παρέχει η ΕΥΑΘ στον/στην <i>[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]</i> προκειμένου να τα επεξεργαστεί όπως ορίζεται στον Πίνακα 1 της παρούσας σύμβασης
Άλλος Εκτελών την Επεξεργασία (Τρίτος)	Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή, υπηρεσία ή φορέας, με εξαίρεση το υποκείμενο των δεδομένων, την ΕΥΑΘ, τον ανάδοχο, είναι εξουσιοδοτημένος να επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα οποία η ΕΥΑΘ είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας

Όροι που χρησιμοποιούνται, αλλά δεν ορίζονται σε αυτή τη Σύμβαση περί Επεξεργασίας Δεδομένων, όπως π.χ. «επεξεργασία», «υπεύθυνος επεξεργασίας», «ο εκτελών την επεξεργασία», «υποκείμενο δεδομένων», καθορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΚΠΔ.

4 Επεξεργασία

- 4.1 Το αντικείμενο, η διάρκεια, η φύση και ο σκοπός της επεξεργασίας, καθώς και τα είδη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων καθορίζονται στον Πίνακα 1 της παρούσας σύμβασης.

5 Υποχρεώσεις του Υπευθύνου Επεξεργασίας (ΕΥΑΘ)

- 5.1 Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, η ΕΥΑΘ εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ. Τα εν λόγω μέτρα επανεξετάζονται και επικαιροποιούνται όταν κρίνεται απαραίτητο.
- 5.2 Όταν δικαιολογείται σε σχέση με τις δραστηριότητες επεξεργασίας, τα μέτρα που αναφέρονται στην παράγραφο 5.1 περιλαμβάνουν την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών για την προστασία των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.
- 5.3 Η ΕΥΑΘ εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να διασφαλίζει ότι, εξ ορισμού, υφίστανται επεξεργασία μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για τον εκάστοτε σκοπό της επεξεργασίας. Αυτή η υποχρέωση ισχύει για το εύρος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται, τον βαθμό της επεξεργασίας τους, την περίοδο αποθήκευσης και την προσβασιμότητά τους. Ειδικότερα, τα εν λόγω μέτρα διασφαλίζουν ότι, εξ ορισμού, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν καθίστανται προσβάσιμα χωρίς την παρέμβαση του φυσικού προσώπου σε αόριστο αριθμό φυσικών προσώπων.

6 Υποχρεώσεις του Εκτελούντα την Επεξεργασία, [συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]

Οι υποχρεώσεις του/της [συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου] είναι οι ακόλουθες:

- 6.1 Επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών του υπευθύνου επεξεργασίας.
- 6.2 Διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας.
- 6.3 Λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα δυνάμει του άρθρου 32 του ΓΚΠΔ. Συγκεκριμένα, εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον των μέτρων που προβλέπονται στο Πίνακα 2 της παρούσας σύμβασης.
- 6.4 Τηρεί τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 28 του ΓΚΠΔ για την πρόσληψη άλλου εκτελούντος την επεξεργασία. Συγκεκριμένα, δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια της ΕΥΑΘ. Αυτοί οι άλλοι εκτελούντες την επεξεργασία που έχουν εξουσιοδοτηθεί από την ΕΥΑΘ κατά την ημερομηνία της παρούσας συμφωνίας παρατίθενται στον Πίνακα 3. Σε περιπτώσεις που εμπλέκεται άλλος εκτελών την επεξεργασία, ο άλλος εκτελών την επεξεργασία πρέπει να υπόκειται στους ίδιους συμβατικούς όρους που περιγράφονται στην παρούσα σύμβαση.
- 6.5 Επικουρεί την ΕΥΑΘ με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της ΕΥΑΘ να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο ΙΙΙ του ΓΚΠΔ δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων.
- 6.6 Συνδράμει την ΕΥΑΘ στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36 του ΓΚΠΔ, σχετικά με την ασφάλεια της επεξεργασίας, τις παραβιάσεις των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις εκτιμήσεις ανικτύπου σχετικά με την προστασία των δεδομένων.
- 6.7 Κατ' επιλογή της ΕΥΑΘ, διαγράφει ή επιστρέφει όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά το πέρας της παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας και διαγράφει τα υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός εάν το δίκαιο της Ένωσης ή της Ελλάδας απαιτεί την αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 6.8 Θέτει στη διάθεση της ΕΥΑΘ κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο άρθρο 28 του ΓΚΠΔ

και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, που διενεργούνται από την ΕΥΑΘ ή από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από την ΕΥΑΘ.

7 Διάρκεια και Εφαρμοστέο Δίκαιο

- 7.1 Η παρούσα σύμβαση θα συνεχίσει να ισχύει για όσο διάστημα ο/η *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό της ΕΥΑΘ.
- 7.2 Η παρούσα σύμβαση διέπεται από τους νόμους της Ελλάδας και υπόκειται στην αποκλειστική δικαιοδοσία των δικαστηρίων της Ελλάδας.

8 Υπογραφές

Υπογραφή για λογαριασμό της ΕΥΑΘ:

Υπογραφή	
Όνοματεπώνυμο	Άνθιμος Α. Αμανατίδης
Τίτλος	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΥΑΘ Α.Ε.
Ημερομηνία	

Υπογραφή για λογαριασμό του/της *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]*:

Υπογραφή	
Όνοματεπώνυμο	
Τίτλος	
Ημερομηνία	

Πίνακας 1 – Περιγραφή της Επεξεργασίας

Αντικείμενο και διάρκεια της Επεξεργασίας	Α΄ Ομάδα επειγόντων έργων αποχέτευσης έτους 2026 Διάρκεια 24 μήνες
Φύση και σκοπός της Επεξεργασίας	Αιτήματα πελατών για επισκευές βλαβών του δικτύου αποχέτευσης
Είδος Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και κατηγορίες Υποκειμένων των Δεδομένων	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ονοματεπώνυμο 2. Διεύθυνση 3. ΑΔΤ 4. ΑΦΜ 5. Αριθμός τηλεφώνου

Πίνακας 2 – Τεχνικά και οργανωτικά μέτρα

[Ο ανάδοχος οφείλει να αναφέρει τα μέτρα ασφαλείας που θα λάβει στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Ορισμός υπεύθυνου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και αποδοχή των υποχρεώσεων του.
- Δήλωση – δέσμευση του υπευθύνου για τήρηση εμπιστευτικότητας.
- Δήλωση ότι τα έντυπα, όπου αναγράφονται προσωπικά δεδομένα θα αποθηκεύονται σε απόλυτα ασφαλές σημείο, όπου πρόσβαση θα έχει μόνο ο υπεύθυνος.
- Χρήση λογισμικού κατά των ιών και τείχους προστασίας κατά κακόβουλων ενεργειών στον υπολογιστή όπου θα γίνεται η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων (εφόσον απαιτείται).
- Δημιουργία αντίγραφων ασφαλείας ανά τακτά χρονικά διαστήματα (πχ. μια φορά τον μήνα).

Πίνακας 3 – Άλλοι Εκτελούντες την Επεξεργασία (Τρίτοι)

Κατά την ημερομηνία αυτής της σύμβασης, η ΕΥΑΘ ΑΕ δεν έχει ενημερωθεί από τον/την *[συμπληρώνεται η επωνυμία του αναδόχου]* ως προς εμπλοκή τρίτων στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.